

๑๗.๕๐๔
๑๗.๕๐๔
๑.๒

ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ
แบบชั้นเรียน ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร ๒
ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู

สารนิพนธ์

ของ

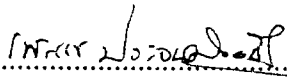
ประจักษ์ เชื้อเมืองพาน

๑๗.๕๐๔
๑๗.๕๐๔
๑.๒

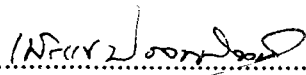
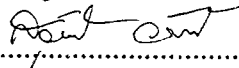
เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑

อาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

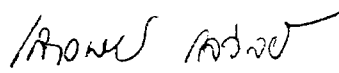
อาจารย์ที่ปรึกษา

(ดร. เพ็ญแข ประจนปัจจนึก)

คณะกรรมการสอบ

 ประธาน
(ดร. เพ็ญแข ประจนปัจจนึก)
 กรรมการ
(รศ. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

 ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
(รศ.ดร. เสาวนีย์ เลวลย์)

วันที่ 28 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยคำแนะนำและช่วยเหลือเป็นอย่างดี จากท่าน อาจารย์ ดร. เพ็ญแข ประจันปัจจนิก ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ รศ. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้สอบปากเปล่าที่ได้เสนอแนะแนวคิดตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ในการทำ สารนิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ วรธรรม คำพอ และอาจารย์ทุกท่าน ในภาควิชาการ ศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรและ อาจารย์ พรทิพา ชิเคนทรีย์ วิชาการหมวดสังคมศึกษา และอาจารย์ ดร. พรทิพย์ ตั้งไชยวรรณศ์ ฝ่ายวิชาการโรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคม กรมสามัญศึกษา กระทรวง ศึกษาธิการ และ คุณศศิธร หวังวรวิสุทธิ์ ฝ่ายข้อมูลและสถิติ กองวิชาการและแผนงาน กรมประชาสัมพันธ์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ที่ได้กรุณาสละเวลาให้ คำแนะนำในด้านเนื้อหาและวิธีการดำเนินงานเพื่อการทำสารนิพนธ์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอ ขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอบแต่คุณพ่อ คุณแม่ คุณครู อาจารย์ และญาติมิตรทุกท่าน ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ต่างๆ แก่ผู้วิจัย ตลอดจน ผู้ให้ความช่วยเหลือ ในการศึกษาค้นคว้าในสารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จไปด้วยดี

ประจักษ์ เชื้อเมืองพาน

สารบัญ

บทที่	หน้า
1. บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
การศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ.....	8
หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่.....	11
การจัดการเรียนการสอน.....	14
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	28
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	29
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	29
วิธีสร้างเครื่องมือและลักษณะเครื่องมือ.....	30
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	31
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	36
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	37

บทที่	หน้า
ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อ พฤติกรรมการสอนของครู ด้านพฤติกรรมส่วนตัว ด้านการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนและด้านการประเมินผลการเรียน.....	38
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ เพื่อทดสอบสมมติฐานที่วางไว้.....	46
ตอนที่ 4 ข้อมูลด้านความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู.....	52
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	55
สรุป.....	55
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	55
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	55
วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	56
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	58
อภิปรายผล.....	60
ข้อเสนอแนะ.....	69
บรรณานุกรม.....	71
ภาคผนวก.....	78
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	88

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1. ข้อมูลส่วนของกลุ่มตัวอย่าง.....	37
2. ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู.....	38
3. ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู ด้านพฤติกรรมส่วนตัว.....	39
4. ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	41
5. ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู ด้านการประเมินผลการเรียน	44
6. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรม การสอนของครู จำแนกตามเพศ.....	47
7. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรม การสอนของครู จำแนกตามอายุ.....	48
8. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรม การสอนของครู จำแนกตามอาชีพ.....	49
9. เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นของนักศึกษา ผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู ด้านพฤติกรรมส่วนตัว ระหว่าง นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน.....	50
10. เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นของนักศึกษา ผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ระหว่าง นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน.....	51
11. เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นของนักศึกษา ผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู ด้านการประเมินผลการเรียน ระหว่าง นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน.....	51

12. เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นของนักศึกษา ผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู โดยรวมทุกด้าน ระหว่าง นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน.....	52
13. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรม การสอนของครู.....	53

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กระแสโลกาภิวัตน์ส่งผลให้ประชาชนต้องแข่งขันทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง เป็นผลให้เด็กนักเรียนที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นบางคนขาดโอกาสในการศึกษาต่อ ต้องเข้าสู่ตลาดแรงงาน ซึ่งส่วนใหญ่ ร้อยละ 80 ของแรงงานทั้งหมดมีการศึกษาดำ เพียงระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น ทำให้ไม่สามารถปรับตัวให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีขั้นสูงได้ เนื่องจากความรู้สามัญพื้นฐานมีไม่เพียงพอที่จะรับการฝึกอบรมและการใช้เทคโนโลยีได้ (แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8. 2540 : 14) จากการสำรวจภาวะการทำงานของประชาชนทั่วราชอาณาจักรในเดือน สิงหาคม 2536 พบว่า ประชากรผู้มีอายุ 13 ปีขึ้นไป 43.21 ล้านคน เป็นกำลังแรงงาน 32.85 ล้านคน และส่วนใหญ่เป็นแรงงานที่ไม่มีประสิทธิภาพซึ่งจะต้องแก้ไขโดยการพัฒนาศักยภาพการทำงานให้สูงขึ้นเพื่อรองรับสังคมไทยที่พึ่งประสงค์ในอนาคต ซึ่งเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ประชาชนต้องรู้เท่าทันโลก แข่งขันและร่วมมือเป็น มีสมรรถภาพยอมรับ และสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ (แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8. 2540 : 7 - 26) การพัฒนาคนมีความสำคัญมาก จึงทำให้มีวัยแรงงาน บางส่วนเข้ารับการศึกษานในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ เพื่อต้องการยกระดับความสามารถของตัวเอง พัฒนาทักษะความชำนาญเฉพาะด้านและด้านอื่นๆ เพื่อรองรับการมีชีวิตในสังคมปัจจุบันและอนาคตอย่างปกติสุข การจัดการศึกษานอกโรงเรียนจึงมีความสำคัญในการพัฒนาความสามารถของประชากรในวัยแรงงาน เป็นระบบการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ จะเอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพและความสามารถ ตลอดจนคุณลักษณะต่างๆ ของคนที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

การศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการจัดการศึกษาเพื่อเน้นการเลือกกลุ่มวิชาตามความถนัด ความสามารถ ความสนใจ เพื่อผู้เรียนจะยึดเป็นอาชีพต่อไป มุ่งฝึกผู้เรียนให้มีประสบการณ์ เพื่อให้เกิดความรู้ความชำนาญที่สามารถจะนำไปใช้ปฏิบัติและประกอบอาชีพได้จริง (หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530. 2533 : 3) นักศึกษาผู้ใหญ่มีพฤติกรรมที่ต่างออกไปจากนักเรียนในชั้นเรียนปกติ เช่นมีประสบการณ์มาก มีความรับผิดชอบ ไม่ค่อยกล้าแสดงออก ไม่ชอบถูกตำหนิ ไม่ชอบการลงโทษ ไม่ชอบวิธีการเรียนแบบเด็ก แต่การจัดการศึกษาผู้ใหญ่นั้นก็เป็นเช่นเดียวกับการศึกษาในระบบโรงเรียน (รังสรรค์ สลับแสง. 2527 : 3) ซึ่งส่วนหนึ่งจะขึ้นอยู่กับครูเป็นหลัก ในการดำเนินการสอนให้เกิดผลสำเร็จนั้น ครูควรมีทั้งความรู้ในวิชาที่สอน และมีทักษะในการสอน นอกจากนั้นจะต้องมีอุดมคติในการเป็นครูสูง มีความรับผิดชอบและเป็นที่ยึดเหนี่ยวของนักเรียนได้ (ตาโรช บัวศรี. 2514 : 24 - 25) ดังที่ ส. ศิวรักษ์ (2513 : 46 - 48) ได้กล่าวว่า ครูที่ดีนั้นจะต้องมีวิชาความรู้ มีขันติธรรม ความอดทน พร้อมทั้งมีพรหมวิหารอยู่ในตัว พร้อมบริบูรณ์ ครูต้องเป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับศิษย์ ต้องเป็นมิตรกับศิษย์ ต้องเป็นพ่อและแม่และสมณะของศิษย์ด้วย การสอนก็ควรมีรสชาติมีความสนุกเป็นที่ตั้ง ไม่ใช่มาทำสงครามกับเด็ก แต่ที่ผ่านมา การจัดการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีปัญหาด้านส่วนตัว มีความกังวลเรื่องเรียน มีจุดมุ่งหมายที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต ฉะนั้นเมื่อเข้ามาเรียนแล้วจึงมีความมุ่งมั่นเอาจริงเอาจังและตั้งใจเรียนอย่างเต็มที่ แต่เมื่อมาเรียนที่โรงเรียนผู้ใหญ่ในตอนกลางคืนแล้วเท่ากับว่าต้องมีภาระเพิ่มขึ้น ผู้เรียนมีภารกิจมาก ต้องคำนึงถึงหน้าที่การงานประจำ ภารกิจด้านครอบครัว กิจกรรมทางด้านสังคม เมื่อมีความตั้งใจสูงแต่มีอุปสรรคต่างๆ มากมาย จึงทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่เกิดความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเรียน (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2533 : 10) หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ นอกระบบ โรงเรียนสาขาสามัญบางส่วนได้นำเอาหลักสูตรภาคปกติมาใช้โดยย่อเนื้อหาให้สั้นลง จึงเป็นผลกระทบกับนักศึกษาผู้ใหญ่จะต้องเรียนวิชาต่าง ๆ ให้ครบตามที่

กำหนดแต่ระยะเวลาที่เรียนกลับมีน้อยกว่านักเรียนที่เรียนในหลักสูตรภาคปกติ ซึ่งบางวิชาเนื้อหาที่จะเรียนมีมากทำให้เรียนไม่ทัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษดา จันทน์มณี (2524 : 79) พบว่า นักเรียนที่อยู่ในวัยรุ่นส่วนมากมีอุปสรรคในด้านการเรียนอันเกิดจากเนื้อหาวิชา อุปสรรคการเรียนรู้ วิธีการเรียนการสอน รวมทั้งความรู้สึกไม่ดีต่อวิธีการสอนของครู และต่อการเรียนการสอนในห้องเรียน

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนผู้ใหญ่ที่สำคัญมาจากพฤติกรรมและการสอนของครู เพราะที่ผ่านมาเป็นวิธีการสอนที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง เน้นการสอนเนื้อหาวิชา (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2533 : 37) ครูเน้นเนื้อหาวิชาการมากกว่าสอนให้รู้จักคิด ตัดสินใจอย่างมีระบบ ให้รู้จักการแก้ปัญหาด้วยตนเองและไม่สนใจความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนจึงเป็นการสกัดกั้นความอยากรู้ อยากเห็น อยากทดลอง อยากแสดงออก ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียน และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำลง (สมเกียรติ สุริยกุล. 2527 : 3) การแก้ไขปัญหามานagement การเรียนการสอนที่เป็นอยู่ ครูจำเป็นต้องอาศัยเทคนิค และวิธีการที่เหมาะสมเข้ามาช่วยและต้องเข้าใจความคิดเห็นความต้องการของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของครูซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยทำให้การศึกษابرลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ในปัจจุบันมีวิธีการสอนหลายวิธีที่สามารถนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูได้ เช่น การสอนโดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student - Centered Method) ซึ่งเป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี และเข้าร่วมกิจกรรมในการเรียนการสอนโดยผู้เรียนจะเป็นผู้คิดเอง ทำเอง แก้ปัญหาเอง ความรู้เกิดจากกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกัน ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน และระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ครูจะต้องเป็นผู้ที่มีความเชื่อ มีศรัทธาในความสามารถของบุคคล และไว้วางใจในความสามารถของบุคคล จะช่วยให้บุคคลนั้นๆ พัฒนาศักยภาพของตน (พรณี ช. เจริญจิต. 2538 : 441) การสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคมยุคใหม่ บทบาทของครูมี

ความสำคัญในฐานะผู้จัดประสบการณ์ และผู้จัดบรรยากาศในกระบวนการเรียนรู้ เสนอสาระที่ท้าทายการคิดวิเคราะห์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและเป็นผู้ปลูกฝังคุณธรรมแก่ผู้เรียน ดังนั้นครูจึงต้องมีคุณสมบัติเฉพาะ มีความสามารถสูง สามารถจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องเพื่อให้ผู้เรียนรู้เท่าทันกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2539 : 72-73) นอกจากนี้แล้วครูจะต้องมีความเข้าใจในความคิดเห็นและความต้องการของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอนด้วย เพราะหากได้ทราบว่านักเรียนมีความคิดเห็นหรือต้องการอย่างไร ครูก็อาจปรับพฤติกรรมการสอนของตนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและส่งผลเชิงบวกต่อการเรียนได้

เนื่องจากการศึกษาผู้ใหญ่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นระดับการศึกษาที่มีความสำคัญและการศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนต่อพฤติกรรมการสอนของครูผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ทำอย่างเป็นระบบมีน้อย จึงไม่มีข้อมูลที่จะบอกได้ว่าผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูเป็นแบบใด ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูว่าเป็นเช่นไร ผลที่ได้รับในครั้งนี้จะช่วยเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ แบบชั้นเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ แบบชั้นเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู จำแนกตามตัวแปรด้านเพศ อายุ และอาชีพในปัจจุบัน
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครู ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ แบบชั้นเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ทำให้ได้ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ แบบชั้นเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อ ครู เจ้าหน้าที่ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาผู้ใหญ่จะได้นำไปปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของครูผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาในขอบเขตต่อไปนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ ได้แก่ นักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แบบชั้นเรียน ที่ลงทะเบียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 2 จำนวน 8 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 2,000 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ ได้มาจากการสุ่มจากประชากรจากโรงเรียน 8 โรงเรียน โดยวิธีการสุ่มแบบเป็นหน่วย (Unit Sampling) ได้จำนวน 2 โรงเรียน มีนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้านี้ จำนวน 80 คน

3. ตัวแปรของการศึกษาค้นคว้า

3.1 ตัวแปรอิสระ มีดังต่อไปนี้

3.1.1 เพศ แบ่งเป็นเพศชายและเพศหญิง

3.1.2 อายุ แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

3.1.2.1 ต่ำกว่า 20 ปี

3.1.2.2 สูงกว่า 20 ปี

3.1.3 อาชีพในปัจจุบัน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ

3.1.3.1 งานประจำ(บริษัท, โรงงาน)

3.1.3.2 ค้าขาย(เจ้าของร้าน,ตัวแทนจำหน่าย,หาบเร่)

3.1.3.3 รับจ้าง(ช่างทาสี,งานปูน,งานไม้)

3.1.3.4 อื่น ๆ (อาชีพไม่แน่นอน)

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรม การสอนของครู แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมส่วนตัว, การจัดกิจกรรมการเรียน การสอน และการประเมินผลการสอน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นักศึกษาผู้ใหญ่ หมายถึง นักศึกษาที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นเรียนการศึกษานอกโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ แบบชั้นเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน พ.ศ. 2530 (ปรับปรุง) ในปีการศึกษา 2540 ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 2

2. พฤติกรรมการสอน หมายถึง พฤติกรรมที่ครูแสดงออกในชั้นเรียน ได้แก่ พฤติกรรมส่วนตัวของครู การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลการสอน

3. ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือการรับรู้ของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อการสอนของครูในด้านต่างๆ 3 ด้าน ได้แก่

3.1 พฤติกรรมส่วนตัว ได้แก่ ความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น ตรงต่อเวลา การมาสอนอย่างสม่ำเสมอ การเอาใจใส่นักศึกษา เป็นต้น

3.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ การเลือกใช้วิธีสอนที่เหมาะสม เช่น การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม,การใช้อุปกรณ์หรือสื่อการเรียนการสอน, การจัดบรรยากาศที่เรียนอย่างเหมาะสม เป็นต้น

3.3 การประเมินผลการสอนได้แก่การใช้วิธีการประเมินผลอย่างเหมาะสมกับนักศึกษาผู้ใหญ่ เช่น

3.3.1 การสังเกต ความสนใจและความตั้งใจของนักศึกษาผู้ใหญ่

3.3.2 การสังเกตจากการตอบคำถามของนักศึกษา

3.3.3 สังเกตจากการทำแบบทดสอบ, การทำแบบฝึกหัด และการเสนอผลงานของนักศึกษา

4. หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ปี พ.ศ. 2530 หมายถึง หลักสูตรที่ใช้กับโรงเรียน สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุง)

5. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 2 หมายถึง ศูนย์ที่จะดูแลรับผิดชอบการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แบบชั้นเรียน จำนวน 8 โรงเรียน ซึ่งอยู่ในเขตศูนย์กลางของกรุงเทพมหานคร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในหัวข้อของ การศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ การจัดการเรียนการสอน งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดต่อไปนี้

การศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ

การศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นของมนุษย์ เพราะการศึกษาเป็นสิ่งที่จะช่วยพัฒนามนุษย์ซึ่งเป็นทรัพยากรสำคัญของประเทศชาติให้สามารถเกิดความรู้พัฒนาตนเองปรับปรุงตนเองให้ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข และพัฒนาประเทศชาติให้ทัดเทียมนานาชาติอารยประเทศได้ แต่การศึกษาที่จำกัดขอบเขตอยู่แต่ในระบบโรงเรียนนั้น ยังไม่เพียงพอที่จะเตรียมบุคคลให้เผชิญกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรมและเทคโนโลยี เมื่อการศึกษาในระบบโรงเรียนมีข้อจำกัดจึงเริ่มมีการนำเอาหลักการและขบวนการทางการศึกษานอกโรงเรียนมาใช้ เพื่อช่วยให้มนุษย์ได้พัฒนาการเรียนรู้ทางด้านพื้นฐานในการแสวงหาข้อมูลในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม มีทักษะในการประกอบอาชีพเพื่อยกระดับความเป็นอยู่และส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนสามารถลงทะเลียนเรียนด้วยตนเอง (สุนทร โคตรบรรเทา. 2526 : 42) โดยมีหลักการดังนี้

1. ผู้สอนจัดเนื้อหาในแต่ละบทเรียนให้ยืดหยุ่นตามเหตุการณ์สภาพท้องถิ่น ความสนใจของนักศึกษาและให้มีความสัมพันธ์ระหว่างรายวิชาหมวดวิชาเท่าที่จะทำได้
2. ผู้สอนควรใช้วิธีสอนที่จะให้ผู้เรียนรู้ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น ฝึกให้ คิดเป็นแก้ปัญหาเป็น และรู้จักนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน โดยพิจารณาวิธีสอนที่เห็นว่าเหมาะสมกับจุดประสงค์และลักษณะเนื้อหาวิชา เช่น การสอนแบบแก้ปัญหา ค้นคว้า อภิปราย ทำงานเป็นกลุ่ม

3. ผู้สอนควรคำนึงถึงการที่จะให้นักเรียนมีโอกาสดูเรียนทั้งภาควิชาการและภาคปฏิบัติซึ่งมีผลส่งเสริมคุณลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคลและให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

วิธีการเรียนแบบขั้นเรียน

วิธีการเรียนแบบขั้นเรียนของการศึกษาผู้ใหญ่ คือ วิธีการเรียนที่ผู้เรียนจะต้องไปเข้าชั้นเรียน เช่นเดียวกับนักเรียนภาคปกติในระบบโรงเรียนเพียงแต่ช่วงเวลาเรียนจะเรียนในตอนเย็น หรือในตอนค่ำหลังจากที่ผู้เรียนว่างจากภารกิจประจำวันต่างๆ แล้ว เมื่อศึกษาเล่าเรียนและทำกิจกรรมการเรียนจนครบเงื่อนไข ตามหลักสูตรกำหนดไว้ ก็ให้จบการศึกษาแต่ละระดับได้ เมื่อจบแล้วจะได้รับประกาศนียบัตร ซึ่งมีศักดิ์และสิทธิเท่ากับผู้เรียนในระบบโรงเรียนทุกประการ (ศุภโชค สวาคมป็นดี. 2535 : 6)

มีวิธีเรียนดังนี้

1. ฟังคำบรรยายในชั้นเรียน
2. เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มตามที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด
3. วัดผลและเก็บคะแนนระหว่างภาคเรียน
4. ประเมินผลปลายภาคเรียน

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าวิธีการเรียนแบบขั้นเรียน มีองค์ประกอบดังนี้

1. นักศึกษาได้รับการถ่ายทอดความรู้จากครู-อาจารย์ผู้สอนโดยตรงคล้ายๆ การเรียนในระบบโรงเรียน แต่ใช้เวลาตอนเย็นหลังจากเลิกงานแล้ว
2. เมื่อมีปัญหาการเรียนไม่เข้าใจในเรื่องใด นักศึกษาก็สามารถซักถาม ครูผู้สอนได้ทันที
3. การประเมินผลการเรียนโรงเรียนจะประเมินผลการเรียนระหว่างภาคแล้วนำไปรวมกับคะแนนสอบปลายภาคเรียนเป็นผลการศึกษาแต่ละหมวดวิชา
4. นักศึกษาที่จะมีสิทธิ์เข้าสอบเพื่อประเมินผลปลายภาคเรียนจะต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของเวลาเรียนเต็ม
5. นักศึกษาต้องเข้าร่วมกิจกรรมพบกลุ่มให้ครบตามโครงสร้างที่หลักสูตรกำหนด
6. มีคะแนนเก็บระหว่างภาคเรียน

7. นักศึกษาต้องมีเวลาเข้าชั้นเรียนวันละไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมง 30 นาที หรือตามตารางเวลาที่โรงเรียนกำหนดค่าใช้จ่ายในการเรียนสูงกว่าวิธีการเรียนแบบทางไกลและเรียนด้วยตนเอง

8. นักศึกษาที่จะจบหลักสูตรได้ต้องเรียนและสอบผ่านหมวดวิชาบังคับและวิชาเลือกให้ครบตามเงื่อนไขของหลักสูตร คือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หมวดวิชาบังคับ 5 หมวดวิชา หมวดวิชาเลือก 3 หมวดวิชา รวมแล้วไม่น้อยกว่า 8 หมวดวิชา ทั้งนี้โดยใช้เวลาในการเรียนไม่น้อยกว่า 2 ปี ยกเว้นมีการเทียบโอนวิชาสามัญหรือวิชาอาชีพ ก็สามารถขอจบก่อน 2 ปีได้

หลักการการจัดการศึกษานอกโรงเรียน

การจัดการศึกษานอกโรงเรียนเป็นการจัดการศึกษาให้แก่ ประชาชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียนได้กำหนดหลักการดังนี้

1. การศึกษาตลอดชีวิต เป็นการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมให้บุคคลได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยการระดมทรัพยากรทั้งมวลที่มีอยู่ในสังคมมาใช้ในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความสามารถของมนุษย์เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่อง

2. ความสอดคล้อง เป็นการจัดการศึกษาที่เน้นความสำคัญในการให้บริการแก่ผู้เรียน โดยนำความสนใจ ความต้องการ ความถนัด ความสามารถ ความรู้เดิมและประสบการณ์ของผู้เรียนมาเป็นพื้นฐานในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกระบวนการเรียนการสอนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญให้ได้ผลดี ผู้สอนจะต้องดำเนินการอย่างน้อย 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นเตรียมการสอน การสอนแต่ละครั้งผู้สอนจะต้องวางแผนการสอนไว้ล่วงหน้า จะสอนเรื่องอะไร ใช้เวลาเท่าไร เนื้อหาที่จะสอนมีอะไรบ้าง พร้อมทั้งเตรียมสื่ออุปกรณ์การสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะสอน ในขณะเดียวกันก็ต้องเตรียมตัว ผู้สอนให้พร้อมทางด้านวิชาการเพื่อให้เกิดความมั่นใจเวลาสอน และบางครั้งถ้าจำเป็นจะต้องเชิญวิทยากรมาสอนเสริม จะได้เตรียมการได้ทันเวลา

2. **ขั้นดำเนินการสอน** เมื่อถึงกำหนดวันเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการสอน ผู้สอนจะต้อง เข้าสอนให้ตรงเวลา ซึ่งเป็นการแสดงถึงความตั้งใจจริงของผู้สอน นักศึกษาจะเกิดศรัทธากับตัวผู้สอน ด้วยเหตุที่มีความแตกต่างเนื้อหาวิชาหลากหลาย จำเป็นต้องเลือกวิธีสอนที่เหมาะสม โดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนให้มากที่สุด ในขณะที่เดียวกันต้องรู้จักเลือกใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสมมาประกอบการสอน จัดบรรยากาศของสถานที่เรียนให้เหมาะสมกับการสอน แต่ละวิธี การปฏิบัติเช่นนี้จะทำให้การเรียนการสอนสัมฤทธิ์ผลได้ง่าย

3. **ขั้นประเมินผลการสอน** เพื่อเป็นการปรับปรุงคุณภาพ การเรียนการสอน โดยผู้สอนจะประเมินผลง่าย ๆ โดยการสังเกตจากความตั้งใจ ความสนใจของนักศึกษาว่ามีความสนใจมากน้อยเพียงใด ผู้สอนควรจะต้องสำรวจตนเองประเมินตนเอง ทั้งขั้นเตรียมการสอนและขั้นดำเนินการสอน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่

หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ พุทธศักราช 2530 (ปรับปรุง) มีดังต่อไปนี้

หลักการ

1. เป็นหลักสูตรหลังหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งให้การศึกษาทั่วไป และพื้นฐานวิชาชีพอย่างกว้างๆ มาแล้ว สำหรับมัธยมศึกษาตอนปลาย เน้นการเลือกกลุ่มวิชาตามความถนัด ความสามารถ และความสนใจ เพื่อผู้เรียนจะยึดเป็นอาชีพต่อไป

2. เป็นหลักสูตรที่มุ่งฝึกผู้เรียนให้มีประสบการณ์เพื่อให้เกิดความรู้ความชำนาญที่สามารถจะนำไปใช้ปฏิบัติ และประกอบอาชีพได้จริง หรือเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมหรือเป็นพื้นฐานสำหรับศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น

3. เป็นหลักสูตรที่มุ่งให้ผู้เรียนใฝ่ใจแสวงหา ความรู้ ความจริง เพื่อให้เกิดความงอกงามทางสติปัญญา ความสำนึก และความซาบซึ้งในคุณค่าของธรรมชาติ ศิลปะ วัฒนธรรม และงาน สร้างสรรค์ของมนุษย์

4. เป็นหลักสูตรที่มุ่งปลูกฝังคุณธรรม และความกล้าทางจริยธรรม ทั้งนี้ให้เน้นการประพฤติปฏิบัติเป็นสำคัญ

5. เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการผสมผสานความรู้กับการปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ สังคม และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข

6. เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการเลือกเฟ้นวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสม ไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ

7. เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนให้ผู้เรียนร่วมมือกันใช้ความรู้ ความสามารถ เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการพัฒนาสังคม

8. เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้ และทักษะจากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้รู้จักดำรงชีวิตบนพื้นฐานแห่งคุณธรรมไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีความซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรม มีระเบียบวินัย มีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ท้องถิ่นและประเทศชาติ

2. เพื่อให้รู้จักวิธีการเรียนรู้ คิดเป็น ทำเป็น รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีนิสัยใฝ่หาความรู้ และทักษะอยู่เสมอ รักการทำงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะ มีความขยันหมั่นเพียร อดทนและรู้จักประหยัด

3. เพื่อให้มีความรู้ ทักษะในวิชาอาชีพเพียงพอแก่การดำเนินชีวิต มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ รู้ช่องทางในการประกอบสัมมาชีพที่เหมาะสมกับตน เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญต่อท้องถิ่นและประเทศชาติ

4. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและเห็นคุณค่าในวิทยาการ ศิลปะ วัฒนธรรม ธรรมชาติ รู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

5. เพื่อให้รู้จักเคารพสิทธิ เสรีภาพของผู้อื่น รู้จักหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น รู้จักใช้สิทธิเสรีภาพของตนในทางสร้างสรรค์ บนรากฐานแห่งกฎหมาย จริยธรรม และศาสนา

6. เพื่อให้มีความสำนึกในการเป็นคนไทยร่วมกัน เสียสละเพื่อส่วนรวม มีความรักชาติ รักประชาธิปไตย รู้จักใช้สติ และปัญญาในการดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

7. เพื่อให้เข้าใจพื้นฐานและปัญหาการเมือง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และของโลกปัจจุบัน มีความสำนึกในการเป็นส่วนหนึ่งของมนุษยชาติ รู้จักแก้ปัญหา และข้อขัดแย้งด้วยวิธีการแห่งปัญญาและสันติวิธี

โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แบ่งเป็นหมวดวิชาดังนี้

หมวดวิชาบังคับ 5 หมวดวิชา

1. ภาษาไทย 1
2. สังคมศึกษา 1
3. พละนามัย
4. วิทยาศาสตร์(เลือก1สาขาวิชา)
 - วิทยาศาสตร์(วิทยาศาสตร์กายภาพ
 - ชีวภาพ) (เลือกวิทยาศาสตร์ 3 ไม่ได้)
 - วิทยาศาสตร์ 2(ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา)
 - (เลือกวิทยาศาสตร์ 3 ได้)
5. พื้นฐานวิชาชีพ
 - ช่างอุตสาหกรรม
 - เกษตรกรรม
 - คหกรรม
 - พาณิชยกรรม
 - ศิลปหัตถกรรม
 - ศิลปกรรม

หมวดวิชาเลือก 6 หมวดวิชา

1. ภาษาไทย 2
2. สังคมศึกษา 2
3. วิทยาศาสตร์ 3
4. คณิตศาสตร์
5. ภาษาต่างประเทศ
 - ภาษาอังกฤษ
 - ภาษาฝรั่งเศส
 - ภาษาเยอรมัน
 - ภาษาญี่ปุ่น
 - ภาษาอาหรับ
 - ภาษาบาลี
6. วิชาอาชีพ

สำหรับกิจกรรม ผู้เรียนจะต้องร่วมกิจกรรมตามที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด

การจัดการเรียนการสอน

การสอนนักศึกษาผู้ใหญ่

การสอนผู้ใหญ่ เป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะผู้ใหญ่มีความต้องการที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ผู้ใหญ่ยังมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง และมีความพร้อมในการศึกษาหาความรู้ ผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาให้เข้าใจในจิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับความต้องการหรือวัตถุประสงค์ของผู้ใหญ่ (ชาญชัย อินทรประวัติ. 2523 : 26)

คาร์เตอร์ วี กูด (Good) ในพจนานุกรมทางการศึกษา (Dictionary of Education) กล่าวว่า

การสอน คือ การให้การศึกษากับเด็กในโรงเรียน

การสอน คือ การจัดกิจกรรม อุปกรณ์ และการแนะแนวทางในการเรียนรู้ให้แก่เด็กดั่งที่ คิมบอลล์ ไวลส์ (Kimball Wiles) (Teaching for Better School) กล่าวว่า

1. การสอน คือ การให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆ โดยที่ครูเป็นผู้รวบรวมความรู้ และจัดความรู้ที่เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ความจริงให้ง่ายและน่าสนใจเพื่อสะดวกแก่การที่เด็กจะเข้าใจและรับไว้ได้

2. การสอน คือ การที่ครูทำงานร่วมกับเด็ก เพื่อให้เด็กมีประสิทธิภาพในการเรียนส่งเสริมให้เด็กมีความรับผิดชอบ รู้จักคิด รู้จักทำด้วยตนเอง ครูมีหน้าที่เพียงแต่คอยให้ความช่วยเหลือในการวางแผนและการดำเนินงาน และวัดผลร่วมกับเด็กโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์

จูลิส (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2533 : 165 ; อ้างอิงมาจาก Jurvis. 1983 : 113) กล่าวว่า การสอน (Teaching) นั้นเกี่ยวกับบทบาทของครูที่จะช่วยทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว และสะดวกขึ้น ทั้งนี้เพราะความจริงแล้วการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้โดยไม่จำเป็นจะต้องมีครูหรือมีการสอนเลยก็ได้ อย่างไรก็ตาม การสอนเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้การเรียนรู้เป็นไปได้ดีขึ้น แต่นักการศึกษาผู้ใหญ่ก็มีความเชื่อมั่นว่า การสอนจะช่วยให้ผู้เรียนโดยเฉพาะคือ ผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่ สามารถจะมีอิสระ และเสรีภาพในการเรียนรู้ให้มากที่สุดด้วยเช่นเดียวกัน ดังนั้นการจัดกระบวนการ

เรียนการสอนผู้ใหญ่ เป็นการจัดรูปแบบหรือจัดกิจกรรมในการดำเนินการถ่ายทอดความรู้จากบุคคลต่อบุคคล บุคคลต่อกลุ่มคน หรือการสื่อความหมายเป็นที่เข้าใจต่อกันในสังคม ซึ่งสามารถดำเนินการได้หลายวิธีและหลายเหตุผล พอจะสรุปได้ว่าการสอนที่ดี ควรคำนึงถึงหลักการดังนี้

1. ประเภทของความรู้ที่จะถ่ายทอด
2. การสร้างทัศนคติที่ดีต่อตัวผู้เรียน
3. วิธีการ สื่อความหมายระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน
4. เทคนิคและสื่ออุปกรณ์ที่ช่วยในการสอน

“การสอน” คือกระบวนการที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร หรือรายวิชาที่กำหนดไว้ การสอนนักศึกษานอกโรงเรียนให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับการส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้กระบวนการคิดแก้ปัญหาและการพัฒนาตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ การสอนที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชามีลำดับความสำคัญรองลงมา ฉะนั้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนนักศึกษานอกโรงเรียน เป็นการเน้นการพัฒนาความคิดของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข การสอนที่จะให้สอดคล้องกับแนวคิดดังกล่าว ผู้สอนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจความเชื่อพื้นฐานของชีวิตที่แตกต่างกันเพื่อที่จะใช้เทคนิควิธีสอนแบบต่างๆ ให้เหมาะสมกับผู้เรียน โดยจัดให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมมากที่สุด ซึ่ง สมบูรณ์ ศาลยาชีวัน (2526 : 233 - 234) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะและหน้าที่ของครูสอนผู้ใหญ่ว่า

1. ต้องมีความเข้าใจที่จะตัดสินใจเลือกเทคนิค อุปกรณ์การสอนที่จะใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละอย่าง
2. รู้จักคิดหาวิธีการ ที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ซึ่งครูอาจจะทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำที่ดีที่สุดในช่วงหนึ่ง
3. ทำหน้าที่เป็นแหล่งวิทยากร เป็นผู้จัดแนะนำแหล่งความรู้ที่มีอยู่ในเนื้อหาสาระของเรื่องที่จะเรียน
4. เป็นผู้ช่วยและผู้อำนวยความสะดวกที่ดี
5. ต้องทำหน้าที่คอยเชื่อมโยงบทเรียน จากหน่วยเรียนที่เรียนมาแล้ว ให้ต่อเนื่องกับหน่วยถัดไป

อุ้นตา นพคุณ (2527 :188-189) กล่าวถึงลักษณะของครูผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่ไว้ว่า ต้องมีความรู้ในเนื้อหาวิชาเป็นอย่างดี มีทักษะในการสอนและมีความสามารถในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้สำหรับผู้เรียน ให้ความสำคัญกับผู้เรียน ผู้สอนต้องเป็นผู้ใหญ่ ต้องพยายามเรียนรู้นิสัย บุคลิกภาพและลักษณะของผู้เรียนแต่ละคน มีความเชื่อว่าบุคคลมีศักยภาพที่เจริญเติบโตได้มีจินตนาการในการจัดโปรแกรม มีความสามารถที่จะสื่ออย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งด้านการพูดและการสอน มีความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพสิ่งแวดล้อมที่จะเอื้ออำนวยให้ผู้ใหญ่เรียนรู้ได้ดีที่สุด มีความเข้าใจว่าผู้ใหญ่มีแรงจูงใจอะไรบ้างถึงเข้าร่วมโครงการ ใจกว้าง ไม่มองอะไรแคบๆ และยินดีรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีอุดมการณ์ในด้านการศึกษานอกโรงเรียน

การเรียนการสอนโดยยึดครูเป็นศูนย์กลาง

การเรียนการสอนโดยยึดครูเป็นศูนย์กลาง เป็นการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นความสำคัญของครู ครูเป็นผู้มีบทบาทในการดำเนินการสอนมากที่สุด ผู้เรียนเป็นผู้ที่คอยรับความรู้ ที่ครูถ่ายทอดให้ ในลักษณะที่ครูเป็นผู้ให้ผู้เรียนเป็นผู้รับ ครูจะเป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด โดยผู้เรียนต้องมีความเชื่อถือ ศรัทธาในตัวผู้สอนแต่เพียงผู้เดียว ซึ่งการเรียนการสอนวิธีนี้ถือได้ว่าเป็นระบบการสอนที่ใช้มานานแล้วหรือเรียกว่าระบบการสอนแบบเก่า ซึ่งนักการศึกษาและนักจิตวิทยาการศึกษาเห็นว่าเป็นวิธีการสอนที่มีข้อบกพร่องอยู่มาก ไม่เหมาะสมกับการพัฒนาคน ให้มีคุณภาพตามแนวทางของการศึกษาสูงซึ่ง สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2533 : 170) กล่าวว่า วิธีการสอนโดยใช้ครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher-Center Methods) เป็นวิธีการที่ครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้นำและผู้ดำเนินการ จัดเป็นวิธีการสอนจะพยายามให้ความรู้ข้อมูล และข้อเท็จจริงแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยอาจจะใช้ศิลปะในการตั้งคำถามของครูเป็นการ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการสนองตอบในการเรียน อย่างไรก็ตามผู้สอนบางคนหรือในการสอนบางครั้งก็ไม่สามารถใช้เทคนิคในการตั้งคำถามได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าไม่มีเวลาหรือเป็นเพราะว่าผู้เรียนมีจำนวนมากจนไม่สามารถที่จะถามได้อย่างทั่วถึงทุกคน สำหรับวิธีการที่นำมาใช้กับการสอนผู้ใหญ่อยู่บ่อยๆ มี 5 วิธีการ คือ วิธีการสาธิต การอภิปราย ด้วยการชี้แนะ การอภิปรายด้วยการควบคุม การอภิปรายโดยการบรรยายนำ และวิธีการบรรยาย เปาโล แฟร์ (Paulo Freire) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะการเรียนการสอน

ว่า มี ข้อบกพร่องต่อตัวผู้เรียน และสังคม และน่าจะได้รับการแก้ไข มีลักษณะดังต่อไปนี้ (Lrinivarson. 1977 : 5)

1. ครูเป็นผู้สอนและนักเรียนถูกสอน
2. ครูเป็นผู้รู้ทุกสิ่งทุกอย่าง นักเรียนไม่รู้อะไรเลย
3. ครูเป็นผู้ที่ใช้ความคิด นักเรียนเป็นผู้ที่ถูกบังคับให้คิดตามครู
4. ครูเป็นผู้พูด นักเรียนเป็นผู้ฟังอย่างสงบเสงี่ยม
5. ครูเป็นผู้กวาดขันอบรม สั่งสอน นักเรียนเป็นผู้ถูกรอบรมสั่งสอน
6. ครูเป็นผู้เลือกและบังคับผู้เรียนในสิ่งที่ครูได้ตัดสินใจ ส่วนผู้เรียนเป็นแต่ ผู้ปฏิบัติตามการตัดสินใจของครู
7. ครูเป็นผู้แสดงออก และนักเรียนดูเหมือนว่าได้มีการแสดงออก หรือปฏิบัติตามครู
8. ครูเป็นผู้เลือกเนื้อหาในโปรแกรมการเรียนการสอน นักเรียนซึ่งไม่มีส่วนร่วมยอมรับ และปรับตัวให้เข้ากับการเลือกเนื้อหา
9. ครูมีความสับสน เกี่ยวกับบทบาทของตนเองในเรื่องบทบาททางวิชาการ และบทบาทในอาชีพของตน ทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้นในความเป็นอิสระของผู้เรียน
10. ครูคือศูนย์กลางของการเรียนรู้ ในขณะที่นักเรียนเป็นเพียงวัตถุไม่มีชีวิตจิตใจ

เพื่อแก้ไขการเรียนการสอนประเภทนี้ แฟร์ ได้เสนอระบบการสอนที่เป็น การวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาในกระบวนการความคิดโดยเขาได้ให้หลักการว่า (อุ่นตา นพคุณ. 2527 : 88)

1. ไม่มีใครสอนใครได้
2. ไม่มีใครเรียนรู้ตามลำพังได้
3. บุคคลเรียนรู้ร่วมกันโดยการปฏิสัมพันธ์กับโลกของตน

รุ่งทิวา จักรกร (2526 : 59 - 60) กล่าวว่า วิธีสอนแบบผู้สอนเป็นแกน (Teacher Oriented) เป็นการสอนแบบนี้ผู้สอนจะเป็นผู้ให้ความรู้แต่ฝ่ายเดียว ไม่มีบทบาทการสะท้อนกลับจากผู้เรียนมีลักษณะการสื่อสารทางเดียว เช่น การสอนแบบ บรรยาย

ข้อดี คือ

1. ประหยัดเวลา เพราะสามารถบรรยายเนื้อหาได้มากกว่าวิธีใด ๆ ในช่วงเวลาที่กำหนดไว้
2. เหมาะสำหรับห้องเรียนทุกขนาด
3. ไม่จำกัดสถานที่
4. มีความคล่องตัวในการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสภาพสิ่งแวดล้อม

ข้อเสีย คือ

1. ไม่สามารถรับรู้ความเข้าใจของผู้เรียนได้ เพราะเป็นการสื่อความหมายทางเดียว
2. ไม่สามารถใช้สอนเนื้อหาที่เป็นการฝึกทักษะ
3. สร้างความเบื่อหน่ายในการเรียนได้ง่าย ถ้าผู้สอนขาดทักษะในการบรรยาย เพราะจะต้องเฝ้าความสนใจของผู้เรียนตลอดเวลา

การเรียนการสอนโดยยึดครูเป็นศูนย์กลาง การเรียนการสอนที่ใช้ครูเป็นศูนย์กลางยังมีวิธีที่ควรปรับปรุงอยู่มาก ดังนี้

1. การหาเทคนิคใหม่ ๆ ให้ครูมีความพร้อมมากขึ้น หาทางให้ครูจำนวนมาก กระตุ้นให้เกิดความกระตือรือร้นเพื่อเปลี่ยนแปลงตัวเขา โดยเปิดโอกาสให้เขาได้รับการฝึกอบรมในฐานะผู้เรียนเกี่ยวกับเทคนิควิธีสอนต่าง ๆ
2. เปิดโอกาสให้พวกครูได้เพิ่มพูนความรู้ และคุณวุฒิ ตลอดจนยกระดับทางเศรษฐกิจ เช่น เลื่อนขั้นเงินเดือน หรือปรับอัตราเงินเดือน
3. พยายามริเริ่ม เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนได้ศึกษาความรู้เพิ่มเติม เฉพาะเรื่องหรือเฉพาะสาขาวิชา ซึ่งจะทำให้เขาสามารถตอบคำถามได้อย่างทันทีทันใด ในเรื่องนั้น ๆ ได้ หรือมีความรู้ในสาขานั้น ๆ ได้อย่างกระจ่างชัด
4. พัฒนาครูให้รู้จักการนำ "สื่อ" ที่ดีไปใช้ส่งเสริมให้ครูรู้จักริเริ่มผลิตสื่อการเรียนการสอนอย่างประหยัด และมีคุณค่าในการเรียนการสอน ตลอดถึงให้ผลตอบแทน

แทนในผลงานของเขาได้มาก เช่น สามารถขยายผลจำหน่ายเป็นรายได้เพิ่มให้กับตนเองได้

5. ส่งเสริมให้ครูสามารถใช้สื่อการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับเรื่องที่ครูสอนและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

6. ส่งเสริมให้จัดกระบวนการเรียนการสอนให้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมที่เป็นจริง หรือมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เช่น ระหว่างเมืองกับชนบท การเกษตรกับการอุตสาหกรรม เป็นต้น

7. การดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน ผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องมีความสัมพันธ์กันหรือประสานงานกันอย่างแท้จริง ตั้งแต่วิธีการสอน การใช้เครื่องมือหรือสื่อการสอน เป็นต้น กลยุทธ์ในการปรับปรุงครูผู้สอนในการเรียนการสอนศักยภาพการสอนแบบยึดครูเป็นศูนย์กลาง จะได้รับการพัฒนาศักยภาพของครูให้มีการเปลี่ยนแปลง มากขึ้น โดยได้มองเห็นแนวทางที่จะนำวิธีการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนมากขึ้น เช่น การนำสื่อที่ทันสมัยมาใช้ในการเรียนการสอน ตลอดจนการเรียนรู้เทคนิคใหม่ๆ เกิดขึ้นในตัวครู ทำให้เป็นแนวทางเข้าสู่กระบวนการเรียนการสอนแบบยึด ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพราะจิตวิทยาการศึกษาและนักวิชาการการศึกษามีความเชื่อว่า การเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงกว่า การเรียนการสอนโดยยึดครูเป็นศูนย์กลาง

การเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

การเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หมายถึง การเรียนการสอนที่เน้นบทบาทของผู้เรียนในการประกอบกิจกรรมระหว่างเรียน โดยครูเป็นเพียงผู้ชี้แนะแนวทางที่เหมาะสมผู้เรียนจะเป็นผู้กระทำมากกว่าที่ครูผู้สอน เช่น ผู้เรียนเป็นผู้คิดเอง ทำเอง แก้ปัญหาเอง เกิดความรู้จากการประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างผู้เรียนด้วยกัน และระหว่างผู้เรียนกับครูสอน (เชียรศรี วิวิษลิริ. 2534 : 129) ทฤษฎีการบำบัดโดยให้คนไข้เป็นศูนย์กลาง (Theory of Client Centered Therapy) เป็นทฤษฎีรักษาคอนไค์ของ คาร์ล โรเจอร์ส (Carl Rogers) และเขาได้นำหลักการของทฤษฎีนี้ไปประยุกต์ใช้ในเรื่องการเรียนการสอน โดยเน้นให้ผู้เรียนรับผิดชอบการเรียน

ด้วยตนเองจัดเป็นวิธีการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student centered Approach) ครูเป็นผู้ช่วยหรือผู้อำนวยความสะดวก ซึ่งจะต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ ที่จะช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ร่วมกันระหว่างครูกับผู้เรียน แนวคิดตามทฤษฎีของ โรเจอร์ส มีสิ่งที่น่าสนใจ ดังนี้

1. เราไม่สามารถสอนผู้อื่นได้โดยตรง เพียงแต่ช่วยอำนวยความสะดวกให้การเรียนรู้ของเขาง่ายขึ้น
2. ผู้เรียนจะเลือกเรียนในสิ่งที่มีความหมายและส่งเสริมโครงสร้าง ของตัวเขา
3. ทุกสิ่งที่พัวพันเกี่ยวข้องในการจัดระบบใหม่ของผู้เรียน มีแนวโน้มที่จะถูกขัดขวาง
4. การเรียนรู้ในเรื่องที่ขัดแย้ง หรือไม่ลงรอยกับความคิดของผู้เรียนสามารถทำได้โดยหาทางลดความตึงเครียดหรือความกังวลในตัวผู้เรียน การเปลี่ยนแปลงจึงจะเกิดขึ้นได้
5. การเรียนรู้จะได้ผลมากที่สุดถ้าลดการข่มขู่ และมีบรรยากาศเป็นกันเองในระหว่างการเรียนรู้
6. เพื่อที่จะให้การเรียนรู้เกิดผล จะต้องใช้วิธีการให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student Centered) โรเจอร์ส (พรณี ช.เจนจิต. 2538:441 อ้างถึง Rogers) เน้นว่าคนเป็นผู้ที่ช่วยตนเองไม่ได้ ต้องการความช่วยเหลือจากนักจิตบำบัดในการแก้ปัญหา เขาได้เสนอทฤษฎีให้คำปรึกษาแบบ “Client - Centered” ซึ่งเน้นความสำคัญของผู้มีปัญญามากกว่าตัวผู้ให้คำปรึกษา ผู้มารับคำปรึกษา จะเป็นผู้ควบคุมพฤติกรรมของตนเอง ต่อมาเขาได้สรุปหลักการ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนในลักษณะของ “ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” โดยครูจะต้องมีคุณลักษณะดังนี้ คือ

1. ครูจะต้องเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นศรัทธาในความเป็นคนของตน ซึ่งจะช่วยให้บุคคลนั้น ๆ พัฒนาศักยภาพของตนเอง ดังนั้น เราควรเปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกวิธีการเรียนเองครูจะต้องมีลักษณะจริงใจ เป็นคนตรง ไม่เสแสร้งในการสร้างสัมพันธภาพ จะต้องเป็นตัวของตัวเองอย่างจริงๆ ครูจะต้องพยายามสื่อให้ผู้เรียนได้รับทราบถึงความรู้สึกนึกคิดที่ดีที่ครูมีต่อตัวเด็กให้ได้

2. ครูจะต้องให้เกียรติผู้เรียนทั้งในแง่ของความรู้สึก และความคิดเห็น

3. ครูจะต้องมีความสามารถที่จะเข้าใจปฏิริยาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากภายในตัวผู้เรียน ตลอดจนการที่ตระหนักถึงกระบวนการของการศึกษาอันพึงมีต่อตัวผู้เรียน

พรณี ข.เจนจิต (2538:442) ได้เขียนเกี่ยวกับหลักการสอนว่า การที่แต่ละบุคคลรับรู้เกี่ยวกับตนเองเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งนำไปสู่หลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคือช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้สึกรู้จักคิดเกี่ยวกับตนเองในทางบวกเขาเห็นว่ามนุษย์มีลักษณะของการพึ่งตนเองทำอะไรด้วยตนเอง ความต้องการพื้นฐานจะเป็นตัวกระตุ้นให้คนแสดงพฤติกรรม งานของครูนั้นมีใช่เป็นเพียงการตั้งข้อกำหนด การปั้นเด็ก การขู่ บังคับ การเินยขอ หรือการช่วยเหลือเด็ก แต่งานของครูควรเป็นไปในลักษณะผู้อำนวยความสะดวกให้กับเด็ก กระตุ้นให้กำลังใจให้ความช่วยเหลือเป็นผู้ร่วมคิดและเป็นเพื่อนกับเด็ก

ลักษณะของครูที่ดี 6 ประการ มีดังนี้

1. เป็นผู้มีความรู้ดี
2. เป็นผู้ที่มีความไวต่อความรู้สึกของนักเรียนและเพื่อนร่วมงาน
3. มีความศรัทธา และเชื่อว่าเด็กทุกคนมีความสามารถที่จะเรียนได้
4. เป็นผู้ที่มีความรู้สึกรู้จักคิดเกี่ยวกับตนเองในทางบวก ซึ่งจะนำไปสู่ความรู้สึกนึกคิดในทางบวกให้กับผู้อื่นด้วย
5. มีความเชื่อว่าจะสามารถช่วยเหลือเด็กทุกคนให้ทำดีที่สุดเท่าที่เขาจะทำได้
6. รู้จักที่จะนำแนวความคิดจากหลาย ๆ ทฤษฎีมาใช้ในการจัดการเรียน

การสอน

รุ่งทิวา จักรกร (2526 : 60 - 61) กล่าวว่าวิธีสอนแบบผู้เรียนเป็นแกน (Student Oriented) ผู้สอนมีหน้าที่เป็นผู้กำกับ ชี้แนะ ประสานงานอำนวยความสะดวกและสนับสนุน เท่านั้น ส่วนขบวนการเรียนรู้นั้นขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้เรียนแต่ฝ่ายเดียว ดังนั้นการเรียนรู้นี้จะต้องดำเนิน โดยมีผู้เรียนที่มีความสนใจและต้องการเรียนจริงๆ

วิธีสอนแบบผู้เรียนเป็นแกนประกอบด้วยวิธีให้ผู้เรียนปฏิบัติ หรือทดลองในห้องทดลอง (Laboratory) หรือทำงานในโรงงาน (Workshop) วิธีมอบงานให้ผู้เรียนให้ศึกษาตามแผนชุดการสอน ให้ศึกษาตามหน่วยเรียนเบ็ดเสร็จ

ข้อดีของการเรียนแบบผู้เรียนเป็นแกน

1. เพิ่มพูนความเข้าใจและการเรียนรู้ เพราะเป็นการนำทฤษฎีมาปฏิบัติ และต้องค้นคว้า ฝึกฝนด้วยตนเอง
2. ติดตามผลการเรียนได้
3. ลดเวลาเรียนในห้องเรียน
4. เป็นการสนองความตั้งใจและสนใจของแต่ละบุคคล

ข้อเสียของการเรียนแบบผู้เรียนเป็นแกน

1. ถ้าผู้เรียนขาดความสนใจ ทุกอย่างจะลืมหืมเลว ดังนั้นการเตรียมงานทุกอย่างต้องรัดกุมและชัดเจน และจะต้องแน่ใจว่าผู้เรียนได้ทำงานตามที่มอบหมายทุกขั้นตอน

2. ผลของการเรียนรู้ที่ผิดพลาด โดยเฉพาะวิธีการบางอย่างผู้เรียนต้องเรียนด้วยตนเอง อีตระจากการควบคุมดูแล อาจทำให้ผู้เรียนพยายามทำอะไรในทางลัดเสมอ ไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ ทำให้เกิดความผิดพลาดและเข้าใจในสิ่งที่ผิดได้

สิ่งที่นำมาพิจารณาในกรณีครูผู้สอนในการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีดังนี้

1. ด้านวิธีที่สามารถให้ผู้เรียนเรียนได้ผลในแง่ของการเสริมทักษะความคิดความสามารถพื้นฐานของผู้เรียน
2. ค้นหาวิธีที่จะให้ผู้เรียนมีความสนใจอยากที่จะเรียนหรือมีความตั้งใจที่จะเรียน
3. ค้นหาวิธีการที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนตามความถนัดความชอบของเขาเอง หรือได้เรียนตามพรสวรรค์ที่มีอยู่ในตัวของเขา
4. ค้นหาวิธีการที่จะให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น

- 4.1 แรงจูงใจของผู้เรียน
- 4.2 ความพึงพอใจของผู้เรียน
- 4.3 เนื้อหาของการเรียน
- 4.4 อาชีพที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน
- 4.5 ธรรมชาติที่แอบแฝงอยู่ในตัวของผู้เรียน เช่น ความชอบในดนตรี

ศิลปะ

5. กิดประดิษฐ์ พิสูจน์ ทดลอง อยากรู้อยากเห็น เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนการสอน ทั้งในและต่างประเทศได้ศึกษาค้นคว้าได้ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

มนัส ภาควิชา (2520 : 63-65) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนด้านการจูงใจและด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน จากครูสอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จจำนวน 21 คน พบว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาดังแต่อนุปริญญาขึ้นไป มีพฤติกรรมการสอนด้านการจูงใจและปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนมากกว่าครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าอนุปริญญาลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ส่วนครูผู้สอนที่มีอายุประสบการณ์การสอน สภาพสมรส และอยู่ในภาคภูมิศาสตร์ต่างกัน มีพฤติกรรมด้านจูงใจและปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ปริมาณลักษณะพฤติกรรมการสอนด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน พฤติกรรมที่ใช้มาก คือ ผู้เรียนเป็นผู้ตอบรับและพฤติกรรมที่ครูใช้น้อยที่สุด คือ ผู้เรียนเป็นผู้ริเริ่ม

สุชาติ ผดุง (2520 : 77) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนในด้านการอภิปราย และด้านการถามตอบ ของครูสอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จพบว่า ครูที่สอนการศึกษาผู้ใหญ่เบ็ดเสร็จสอนโดยการใช้อภิปรายทั่วไปร้อยละ 62.4 ซึ่งมีพฤติกรรมการสอนสอดคล้องกับวิธีการสอนให้คนคิดเป็นโดยการใช้อภิปรายเป็นหลัก

สมศักดิ์ ชินพันธุ์ (2523 : 79) ได้สำรวจพบว่านักเรียนชายที่มีปฏิสัมพันธ์กับครูแบบประชาธิปไตย มีความรับผิดชอบสูงกว่านักเรียนที่มีปฏิสัมพันธ์กับครูแบบ

อัตราปไตยและแบบปล่อยปละละเลย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนที่มีปฏิสัมพันธ์กับครูแบบอัตราปไตยและปล่อยปละละเลย ไม่พบว่ามีความแตกต่าง

นิสัย โรจนโพธิ์ (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูในโรงเรียนผู้ใหญ่ ตามทัศนะของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับ 3 - 4 จังหวัดอุดรธานี พบว่า พฤติกรรมการสอนของครูตามที่คาดหวังของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าพฤติกรรมการสอนของครูที่เป็นจริง ด้านนักศึกษามีความคาดหวังให้ครูปฏิบัติสูงกว่าด้านอื่นๆ คือ การใช้อุปกรณ์การสอน และการประเมินผล

ฉลาด จันทสมบัติ (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 หมวควิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ครูส่วนใหญ่ใช้พฤติกรรมการสอนด้านต่าง ๆ มุ่งการสอนเนื้อหาของบทเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับมากที่สุด มากกว่าการส่งเสริมให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้วิธีการสอนแบบอภิปรายเป็นหลัก ซึ่งยังไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ นอกจากนี้ยังพบว่า ครูที่มีวุฒิ ประสบการณ์สอน ครูที่ผ่านการอบรมกับครูที่ไม่ผ่านการอบรม มีพฤติกรรมต่างๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนครูที่มีอายุต่างกันมีพฤติกรรมการสอนด้านต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศิริพร กิจเกื้อกูล (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักศึกษาผู้ใหญ่วิธีเรียนแบบชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรม ประชาธิปไตยทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน นักศึกษาผู้ใหญ่ชาย และหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการมีความเคารพซึ่งกันและกันและด้านแบ่งปันกันร่วมงานและประสานงานกัน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมประชาธิปไตยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 3 ด้าน นักศึกษาผู้ใหญ่ที่บิดามีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมประชาธิปไตย ด้านการมีความเคารพซึ่งกันและกันและด้านแบ่งปันกันร่วมงานและประสานงานกันแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และระบุปัญหาสำคัญ ได้แก่ เด็กไม่ให้เกิดและไม่ให้ความเคารพผู้ใหญ่ ขาดความร่วมมือและความสามัคคี และขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และได้เสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนว่าควรเคร่งครัดในกฎระเบียบวินัย ควรมีการลงโทษอย่างจริงจังและกิจกรรมการเรียนการสอนควรส่งเสริมให้มีความเสียสละ มีความสามัคคีและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นประการสำคัญ

สามารถ วงศ์สวัสดิ์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ในการเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ดำเนินการโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดปทุมธานี โดยสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ หลักสูตร การเรียนการสอน และสื่อการสอน พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่าค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ส่วนอีก 2 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง และมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาที่เรียนตรงกับความต้องการ การตรงต่อเวลาของ ครูผู้สอน ความรู้ ความสามารถของครูผู้สอน สิ่งที่เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ สิ่งที่เรียนสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ ความเป็นกันเองของครูผู้สอน ครูผู้สอนให้วิธีการสอนที่เหมาะสมและครูผู้สอนมีความเข้าใจในเนื้อหาที่สอน เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มนักศึกษาชายและหญิงมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นแตกต่างกันในด้านการเรียนการสอนเพียงด้านเดียว เมื่อพิจารณาความแตกต่างด้านอายุ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษา มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันทั้ง 3 ด้าน ส่วนด้านกลุ่มวิชาชีพที่กำลังเรียนไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บุญศรี ทรัพย์เวชการกิจ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับจริยธรรมของครูผู้สอนการศึกษานอกโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความเมตตากรุณา ความเสียสละ ความยุติธรรม และการรักษาระเบียบวินัย และเปรียบเทียบความคิดเห็น จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพการสมรส วิถีเรียน และสถานภาพในการทำงาน ตลอดจนเพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมของครูผู้สอนการศึกษานอกโรงเรียนที่แสดงออกโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ

จริยธรรมของครูผู้สอนการศึกษานอกโรงเรียนที่แสดงออกโดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุ สถานภาพการสมรส วิธีเรียนและสถานภาพในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมของครูผู้สอนการศึกษานอกโรงเรียน ที่แสดงออกโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาว่า ครูไม่เตรียมการสอนล่วงหน้าและครูเข้าสอนช้า และออกจากห้องสอนเร็วกว่าเวลาที่กำหนด และมีข้อเสนอแนะว่า ไม่ควรเข้มงวดเรื่องการแต่งกายมากเกินไป และครูควรเตรียมการสอนมาล่วงหน้า

งานวิจัยในต่างประเทศ

คาร์ช และเอสตราบรูก (มนัส ภาควุมิ. 2520 : 30 อ้างอิงจาก Karch and Estrebrook . 1956 : 19 - 23) ได้ทำการวิเคราะห์งานด้านวิชาชีพครู และจำแนกคุณสมบัติที่ดีของครูออกเป็น 5 ด้าน คือ ดีในด้านความสัมพันธ์กับนักเรียน ทางด้านการสอน ด้านศีลธรรมจรรยา คุณสมบัติเฉพาะตัวและลักษณะท่าทาง สำหรับเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนครูที่ดีต้องสนใจและพยายามที่จะเข้าใจปัญหาของนักเรียน ตอบปัญหาทุกปัญหา อย่าให้เรื่องส่วนตัวมามีอิทธิพลต่อนักเรียน พยายามควบคุมอารมณ์ มีใจคอหนักแน่น อย่าสนใจนักเรียนเพียงคนเดียวคนหนึ่งอย่างสนิทสนมกับนักเรียนมากเกินไป อย่าทำให้นักเรียนอับอาย ชมเชยนักเรียนเมื่อทำงานได้ผลก้าวหน้า จะต้องให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน จะต้องตัดสินใจลงโทษอย่างมีเหตุผล

ไรอันส์ (รังสรรค์ สลับแสง. 2527 : 17 อ้างอิงจาก Ryans . 1960 : 82) ได้ใช้เทคนิคพฤติกรรมวิกฤติ (Critical Incident Technique) แล้วรวบรวมพฤติกรรมต่างๆ ของครู เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนที่ดีของครู คือ การเตรียมการสอนที่ดีควรมีการยืดหยุ่นการสอนถ้าไม่เป็นไปตามแผนการ ยอมรับความจำเป็นหรือความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน ใช้อุปกรณ์การสอน มีการกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรียน ชี้แจงในการเรียนการสอนอย่างแจ่มแจ้ง มีการสาธิตและการอธิบาย เป็นต้น

เบ็ค (รังสรรค์ สลับแสง. 2527 : 17 อ้างอิงจาก Beck . 1967 : 127 - 128) ได้ศึกษาครู โดยใช้แบบสอบถามไปสอบถามนักเรียน จำนวน 2,108 คน โดยมีคำถาม

อยู่ 100 ข้อ และคำถามทั้งหมดถามถึงลักษณะของครูหลายประการ ซึ่งสรุปว่าคุณลักษณะของครูดี ประกอบด้วย

1. คุณสมบัติทางด้านความรักความเอาใจใส่นักเรียน
2. คุณสมบัตินี้จะให้ความรู้แก่นักเรียน เช่น สามารถช่วยเหลือนักเรียนในด้านความรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. มีวินัย สามารถควบคุมบรรยากาศของห้องเรียนให้ดำเนินไปด้วยดี
4. คุณสมบัติในการส่งเสริมให้กำลังใจนักเรียน ให้มีความกระตือรือร้นและมีความสนใจในการเรียน
5. คุณสมบัติในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนให้ดีขึ้น

บิคเคิล (มนัส ภาควิ. 2520 : 30 อ้างอิงจาก Biddle . 1967 : 346 - 347) กล่าวถึงคุณลักษณะของครูที่ควรเน้นในการศึกษาค้นคว้าประการหนึ่ง คือ คุณลักษณะทางด้านกิจกรรมการยาท เช่น การที่ครูสามารถควบคุมความประพฤติของตนไว้ได้ ได้แก่ มีความมั่นคงสม่ำเสมอ ตลอดจนมีความสำรวม เป็นต้น

จาลเบิร์ท (นิสัย โรจนโพธิ์. 2527 : 35 อ้างอิงจาก Jalbert. 1966 : 130 - 135) ศึกษาพฤติกรรมการสอนของนักเรียนฝึกสอนที่ได้รับ และไม่ได้รับการฝึกเกี่ยวกับการสอน การนำไปใช้ การสังเกต การวิเคราะห์พฤติกรรมและการประเมินผลการสอนจากสถานการณ์จริงและเครื่องบันทึกเสียงผลปรากฏว่ากลุ่มที่ได้รับการฝึกแสดงพฤติกรรมในด้านการนำเข้าสู่บทเรียน การดำเนินการสอนวิธีสอน การประเมินผลนักเรียน และการประเมินผลตนเองแตกต่างจากกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึก

วูด (นิสัย โรจนโพธิ์. 2527 : 35 อ้างอิงจาก Wood. 1970 : 84 - 102) ได้ศึกษาโดยใช้วิธีการสังเกตหลายระบบประกอบกันคือ FTCEB, BCS และ Teacher Practic Observation Record ผลการศึกษาสรุปได้ว่า การฝึกอบรมเกี่ยวกับการสังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรม ช่วยให้ครูสามารถควบคุมพฤติกรรมตนเองให้สัมพันธ์กับการสอนของตนเอง และพฤติกรรมของนักเรียน

สตอไรล์ (นิสัย โรจนโพธิ์. 2527 : 35 อ้างอิงจาก Storile. 1962 : 394) ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของ ครู และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะบางประการของครูกับนักเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นครูระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเข้าอบรมเกี่ยว

กับการสังเกต และการวิเคราะห์พฤติกรรมโดยใช้ระเบียบวิธีสังเกตของ แพลนเดอร์ส ผลปรากฏว่า ครูกลุ่มที่ได้รับการฝึกทางอ้อม แสดงพฤติกรรมทางอ้อมมากกว่าครูที่ไม่ได้รับการฝึก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และไม่ปรากฏความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางบุคลิกภาพกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมครู ผลการวิจัยนี้ แสดงว่าสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครูได้ โดยให้การศึกษาอบรมเกี่ยวกับการสังเกต และวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนแก่ครู

จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้นำเสนอมาทั้งหมด สรุปได้ว่า พฤติกรรมการสอนของครู มีหลายรูปแบบ และมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนของนักเรียน และพบว่ามีตัวแปรหลายอันที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของผู้เรียน ที่มีต่อการสอนของครู เช่น เพศ อายุ อาชีพในปัจจุบัน เป็นต้น

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ แบบชั้นเรียนที่มีเพศต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูทั้ง 3 ด้านแตกต่างกัน
2. นักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ แบบชั้นเรียนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูทั้ง 3 ด้านแตกต่างกัน
3. นักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ แบบชั้นเรียน ที่มีอาชีพต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูทั้ง 3 ด้านแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง, วิธีสร้างเครื่องมือและลักษณะเครื่องมือ, การเก็บและรวบรวมข้อมูล, วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ แบบชั้นเรียนที่ลงทะเบียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 2 จำนวน 8 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 2,000 คน จากโรงเรียนต่อไปนี้

1. โรงเรียนผู้ใหญ่พิบูลประชาสรรค์
2. โรงเรียนผู้ใหญ่พุทธจักรวิทยา
3. โรงเรียนผู้ใหญ่สามเสนวิทยาลัย
4. โรงเรียนผู้ใหญ่สวนกุหลาบวิทยาลัย
5. โรงเรียนผู้ใหญ่สันติราษฎร์วิทยาลัย
6. โรงเรียนผู้ใหญ่ไครมิตรวิทยาลัย
7. โรงเรียนผู้ใหญ่สตรีศรีสุริโยทัย
8. โรงเรียนผู้ใหญ่หอวัง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างจากประชากรจากโรงเรียน 8 โรงเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเป็นหน่วย (Unit Sampling) โดยวิธีการดังต่อไปนี้ คือสุ่มโรงเรียนจากทั้งหมด 8 โรงเรียน ได้มา 2 โรงเรียนโดยการจับฉลาก ได้แก่โรงเรียนผู้ใหญ่สามเสนวิทยาลัย และโรงเรียนผู้ใหญ่สวนกุหลาบวิทยาลัย ต่อจากนั้นทำการ สุ่มห้องเรียน ได้โรงเรียนละ 1 ห้องเรียน โดยการจับฉลาก ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน คือ โรงเรียนผู้ใหญ่สามเสนวิทยาลัย ซึ่งมีนักศึกษาผู้ใหญ่อยู่

จำนวน 35 คน โรงเรียนผู้ใหญ่วิทยาลัย ซึ่งมีนักศึกษาผู้ใหญ่อยู่ จำนวน 45 คน ตามลำดับ

วิธีสร้างเครื่องมือ และลักษณะเครื่องมือ

วิธีสร้างเครื่องมือ

วิธีสร้างเครื่องมือในการเก็บและรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องของการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งรูปแบบของการสร้างเครื่องมือ ต่าง ๆ

2. สร้างเครื่องมือขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ ลิเคิร์ท (Likert) โดยการศึกษาขอบข่ายพฤติกรรมการสอนของครู ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมส่วนตัว, การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล การเรียน จำนวน 40 ข้อ โดยแยกออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาผู้ใหญ่ ได้แก่ เพศ อายุ และอาชีพในปัจจุบัน

ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมส่วนตัว, การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน และ การประเมินผลการเรียน จำนวน 40 ข้อ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อคำถาม เนื้อหาของข้อคำถาม และภาษาที่ใช้

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจแก้ไขแล้วมาปรับปรุง แล้วไปเก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะเครื่องมือ

ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม จำนวน 40 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ด้านข้อมูลส่วนตัวเป็นข้อคำถามเพื่อให้ผู้ตอบได้ตอบคำถามเกี่ยวกับข้อมูลด้าน เพศ อายุ และอาชีพในปัจจุบัน

ตอนที่ 2 ด้านความคิดเห็น เป็นข้อคำถามเพื่อให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครู ด้านพฤติกรรมส่วนตัว ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ท (Likert Scale) โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

- 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปฏิบัติน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปฏิบัติน้อย
- 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปฏิบัติปานกลาง
- 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
- 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 3 ด้านความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเป็นข้อคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูได้อย่างเสรี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 2 โดยดำเนินการดังนี้

1. ขอนหนังสือจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากโรงเรียนผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ แบบชั้นเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้แก่โรงเรียนผู้ใหญ่วิทยาและโรงเรียนผู้ใหญ่วิทยาสุพรรณภูมิวิทยาลัย
2. ผู้วิจัยทำการนัดหมายเวลากับครูผู้สอน เพื่อขอให้นักศึกษาผู้ใหญ่ในแต่ละโรงเรียนได้ตอบแบบสอบถามในห้องเรียน
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามเวลาที่ได้กำหนดไว้ โดยเริ่มจากโรงเรียนผู้ใหญ่วิทยาสุพรรณภูมิวิทยาลัยก่อน เมื่อแล้วเสร็จจึงดำเนินการเก็บข้อมูลจากโรงเรียนผู้ใหญ่วิทยาสุพรรณภูมิวิทยาลัย จนแล้วเสร็จเพื่อให้ได้แบบสอบถามตามเป้าหมายที่ต้องการ
4. ผู้วิจัยได้แบบสอบถามที่เก็บได้ จำนวน 80 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่ดำเนินการเก็บ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for the Social Sciences) ทำการวิเคราะห์ มีวิธีการดังต่อไปนี้

1. ในแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงนับความถี่ และคำนวณร้อยละ

2. ในแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครู ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ยค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายด้าน และเฉลี่ยรวมทุกด้าน การพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนน ผู้วิจัยได้เสนอ ดังนี้

1.00 - 1.80	หมายถึง	ปฏิบัติน้อยมาก
1.81 - 2.60	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย
2.61 - 3.40	หมายถึง	ปฏิบัติปานกลาง
3.41 - 4.20	หมายถึง	ปฏิบัติมาก
4.21 - 5.00	หมายถึง	ปฏิบัติมากที่สุด

3. การทดสอบสมมติฐานที่วางไว้แต่ละข้อทำโดยการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนน ดังนี้

3.1 ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบค่าที (t - test)

3.2 ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และเมื่อพบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ต่อไปโดยใช้การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของนิวแมนคูลส์ (Newman Kuels' Method)

4. ในแบบสอบถาม ตอนที่ 3 ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมี ดังนี้

1. จำนวนค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจากแบบสอบถาม

1.1 ค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.1.1 ค่าเฉลี่ย (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2527 : 112)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum$ แทน ผลรวมของคะแนน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

N แทน จำนวนคะแนนทั้งหมด

1.1.2 หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.

2524 : 77)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนยกกำลังสอง

X^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคะแนนทั้งหมด

2. สถิติทดสอบสมมติฐาน มีดังนี้

2.1 สถิติทดสอบใช้ t - test ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม

(ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2524 : 86) ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน t - distribution

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1, 2 ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1, 2

n_1, n_2 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1, 2

2.2 สถิติทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม
คือ การทดสอบความแปรปรวนแบบ 1 ตัวประกอบ (One - Way Analysis of Variance) หรือ F - Test (ชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ. 2530 : 184) ใช้สูตร

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าที่ใช้ใน F-distribution

MS_b แทน Mean Square between groups หรือ

ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน Mean Square within groups หรือ

ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

เมื่อผลการวิเคราะห์มีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยใช้การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี Studentized q-Statistic แบบ Newman Kuels' Method (Winer. 1971 : 210 - 218) คือ

$$q = \frac{\bar{T}_{\text{largest}} - \bar{T}_{\text{smallest}}}{\sqrt{MS_{\text{error}}/n}}$$

เมื่อ

q แทน ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย

 $\bar{T}_{\text{largest}}$ แทน คะแนนเฉลี่ย Treatment ที่มากที่สุด $\bar{T}_{\text{smallest}}$ แทน คะแนนเฉลี่ย Treatment ที่น้อยที่สุด MS_{error} แทน Mean Square ของความคลาดเคลื่อน (MS)

n แทน Harmonic Mean ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้คือ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์

เพื่อให้เกิดความเข้าใจความหมายของการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลได้ตรงกัน จึงได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อ ดังนี้

$\bar{x}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	หมายถึง	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
F	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
*	หมายถึง	มีนัยสำคัญทางสถิติ (Level of Confidence) ที่ระดับ .05
df	หมายถึง	ชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู ด้านพฤติกรรมส่วนตัว ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ จำแนกตามตัวแปรต่างๆ เพื่อทดสอบสมมติฐานที่วางไว้

ตอนที่ 4 ข้อมูลด้านความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาผู้ใหญ่ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 2 ในการวิจัยครั้งนี้ แสดงในตาราง 1 ต่อไปนี้

ตาราง 1 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน (N)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	27	33.75
1.2 หญิง	53	66.25
2. อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 20 ปี	45	56.25
2.2 สูงกว่า 20 ปี	35	43.75
3. อาชีพในปัจจุบัน		
3.1 ทำงานประจำ	33	41.25
3.2 ค้าขาย	11	13.75
3.3 รับจ้างทั่วไป	5	6.25
3.4 อาชีพอื่นๆ(อาชีพไม่แน่นอน)	31	38.75
รวม	80	100

จากตาราง 1 ข้างต้น พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 80 คน แบ่งเป็นเพศชาย จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 33.75 เพศหญิง จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 66.25 เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า นักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี มีจำนวน

45 คน คิดเป็นร้อยละ 56.25 ส่วนนักศึกษาที่มีอายุสูงกว่า 20 ปี มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 43.75 และเมื่อจำแนกตามอาชีพในปัจจุบัน พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพงานประจำ มีจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 41.25 ที่มีอาชีพค้าขายมีอยู่ 11 คน คิดเป็นร้อยละ 13.75 ที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีอยู่ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 สำหรับนักศึกษาที่มีอาชีพอื่น ๆ มีอยู่ 31 คน คิดเป็นร้อยละ 38.75

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู ด้านพฤติกรรมส่วนตัว ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียน

ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูโดยรวม และรายด้าน ปรากฏดังตาราง 2 ต่อไปนี้

ตาราง 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู

	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านพฤติกรรมส่วนตัว	3.40	0.67	ปานกลาง
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.10	0.63	ปานกลาง
3. ด้านการประเมินผลการเรียน	3.31	0.66	ปานกลาง
รวม	3.25	0.57	ปานกลาง

จากตาราง 2 ข้างต้น พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.25$) และความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอน อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้าน ($\bar{x}=3.40, 3.10$ และ 3.31)

ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูเป็นรายข้อ ด้านพฤติกรรมส่วนตัว ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการประเมินผล การเรียน ปรากฏดังตาราง 3 - 5 ต่อไปนี้

ตาราง 3 ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู ด้านพฤติกรรม ส่วนตัว

ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
ด้านพฤติกรรมส่วนตัว			
1. ครูเข้าสอนตรงเวลา	3.31	0.87	ปานกลาง
2. ครูออกจากห้องสอนตรงเวลา	3.47	1.13	มาก
3. ครูให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษาสามารถปรึกษาได้ ทุกเรื่อง	3.71	0.98	มาก
4. ครูพยายามทำความรู้จักกับนักศึกษาทั้งใน และนอก ชั้นเรียนเช่น ทักทาย ปราศรัยหรือพูดคุยเกี่ยวกับชีวิต ประจำวันเสมอ	3.08	1.04	ปานกลาง
5. ครูเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำและช่วยเหลือนักศึกษา ในเรื่องการเรียน เช่น การเลือกโปรแกรมการเรียน,การ สอบแก้ตัว,การปรับปรุงการเรียน	3.44	1.00	มาก
6. ครูให้เวลาเป็นพิเศษสำหรับผู้เรียนอ่อนหรือพลาดใน การสอบ เช่น การสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียน	2.75	1.26	ปานกลาง
7. ครูให้ความสนใจติดตามซักถามผู้ที่เรียนอ่อนหรือ พลาดในการสอบ เช่น ความยากง่าย,ปัญหาอุปสรรค และ ความคืบหน้าของงานอยู่เสมอ	3.06	1.12	ปานกลาง
8. ครูให้ความสนใจติดตามซักถามถึงผู้ที่ขาดเรียน บ่อยๆ หรือขาดเรียนต่อเนื่องกัน เป็นเวลานานๆ เพื่อหา ทางแก้ไข ซักจูงให้มาเรียนตามปกติ	3.35	1.30	ปานกลาง

ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
9. ครูเป็นผู้มีอุปนิสัยร่าเริง แจ่มใส ไม่เคร่งเครียดใน ขณะที่ทำการสอนอยู่เสมอ	3.73	1.09	มาก
10. ครูเป็นผู้ที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาด้วย การให้เหตุผลอยู่เสมอ เช่น การสอบ, เนื้อหาวิชา, เหตุการณ์รอบตัวอื่น ๆ	3.76	1.00	มาก
11. ครูใช้ภาษาพูดในการอธิบายเรื่องต่าง ๆ เข้าใจง่าย และชัดเจน	3.66	1.03	มาก
12. ครูมีความสุขภาพ และอ่อนโยนอยู่เสมอ เช่น การใช้ คำพูด, การแต่งกายสุภาพเรียบร้อย สะอาดและเหมาะสม เป็นต้น	3.96	1.05	มาก
รวม	3.40	0.67	ปานกลาง

จากตาราง 3 ข้างต้น พบว่าความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรม
การสอนของครู ด้านพฤติกรรมส่วนตัว เรียงลำดับค่าเฉลี่ย ในแต่ละข้อดังนี้ ค่าเฉลี่ยอยู่
ในระดับมาก มี 7 ข้อ คือ ข้อที่ว่า “ครูมีความสุขภาพ และอ่อนโยนอยู่เสมอ เช่น การใช้
คำพูด, การแต่งกายสุภาพเรียบร้อย สะอาดและเหมาะสม เป็นต้น” ($\bar{x}=3.96$) ข้อที่ว่า
“ครูเป็นผู้ที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาด้วยการให้เหตุผลอยู่เสมอ เช่น การสอบ,
เนื้อหาวิชา, เหตุการณ์รอบตัวอื่น ๆ” ($\bar{x}=3.76$) ข้อที่ว่า “ครูเป็นผู้มีอุปนิสัยร่าเริง แจ่มใส
ไม่เคร่งเครียด ในขณะที่ทำการสอนอยู่เสมอ” ($\bar{x}=3.73$) ข้อที่ว่า “ครูให้ความเป็นกันเอง
กับนักศึกษาสามารถปรึกษาได้ทุกเรื่อง” ($\bar{x}=3.71$) ข้อที่ว่า “ครูใช้ภาษาพูดในการ
อธิบายเรื่องต่างๆ เข้าใจง่าย และชัดเจน” ($\bar{x}=3.66$) ข้อที่ว่า “ครูออกจากห้องสอนตรง
เวลา” ($\bar{x}=3.47$) ข้อที่ว่า “ครูเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำและช่วยเหลือนักศึกษาในเรื่อง
การเรียน เช่น การเลือกโปรแกรมการเรียน, การสอบแก้ตัว, การปรับปรุงการเรียน”
($\bar{x}=3.44$) และค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มี 5 ข้อ คือ ข้อที่ว่า “ครูให้ความสนใจ คิด
ตามซักถามถึงผู้ที่ขาดเรียนบ่อยๆ หรือขาดเรียนต่อเนื่องกันเป็นเวลานานๆ เพื่อหาทาง

แก้ไข ชักจูงให้มาเรียนตามปกติ” ($\bar{x}=3.35$) ข้อที่ว่า “ครูเข้าสอนตรงเวลา” ($\bar{x}=3.31$) ข้อที่ว่า “ครูพยายามทำความรู้จักกับนักศึกษาทั้งในและนอกชั้นเรียน เช่น ทักทาย ปราศรัย หรือพูดคุย เกี่ยวกับชีวิตประจำวันเสมอ” ($\bar{x}=3.08$) ข้อที่ว่า “ครูให้ความสนใจติดตามซักถามผู้ที่เรียนอ่อน หรือพลาดในการสอบ เช่น ความยากง่าย, ปัญหาอุปสรรค และความคืบหน้าของงานอยู่เสมอ” ($\bar{x}=3.06$) ข้อที่ว่า “ครูใช้เวลาเป็นพิเศษสำหรับผู้ที่ยังเรียนอ่อนหรือพลาดในการสอบ เช่น การสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียน” ($\bar{x}=2.75$)

สำหรับความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นำเสนอใน ตาราง 4 ต่อไปนี้

ตาราง 4 ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน			
13. ครูใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ หลาย ๆ อย่างที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา นอกเหนือจากการบรรยายหรือการอธิบาย	3.63	1.00	มาก
14. ครูแนะนำ และกระตุ้น ให้นักศึกษารู้จักการศึกษาด้วยตนเอง จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่ เช่น ห้องสมุด วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หนังสืออ้างอิง และนิทรรศการ	3.40	1.14	ปานกลาง
15. ครูสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง กรณีตัวอย่าง หรือบทบาทสมมติ เพื่อให้นักศึกษาคิดหาวิธีการแก้ปัญหา เช่น ปัญหาจราจรในกรุงเทพมหานคร	3.22	1.08	ปานกลาง
16. ครูสอนโดยการแบ่งกลุ่มอภิปราย จากประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่เรียนและความสนใจของนักศึกษา	3.38	1.12	ปานกลาง
17. ครูเชิญวิทยากรจากภายนอกมาบรรยายอภิปราย หรือสาธิตกิจกรรมใหม่ๆ ให้แก่นักศึกษา	2.06	1.11	น้อย

ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ความ หมาย
18. ครูนำปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในสังคมปัจจุบันมาให้นักศึกษาคิด และหาวิธีการแก้ปัญหา	3.43	1.08	มาก
19. ครูให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาของบทเรียน เวลา และความ สนใจของนักศึกษา เช่น ครูมอบหมายให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มจัด แบ่งเนื้อหาไปศึกษาค้นคว้า แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบต่างๆ	3.60	1.04	มาก
20. ครูเปิดโอกาส ให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	3.53	1.01	มาก
21. ครูส่งเสริมให้นักศึกษาร่วมมือกันทั้งในด้านการหาความรู้ และให้มีกิจกรรมร่วมกัน โดยไม่มีการแข่งขันด้วยความมีน้ำใจ และรู้จักเสียสละ	3.41	0.97	มาก
22. ครูใช้อุปกรณ์หรือสื่อประกอบการสอนอย่างสม่ำเสมอ เช่น รูปภาพ แผนภูมิ วิดีทัศน์ ของจริง และสื่ออื่น ๆ	3.03	1.21	ปานกลาง
23. ครูใช้อุปกรณ์ หรือ สื่อนำเข้าสู่บทเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.01	1.01	ปานกลาง
24. ครูใช้อุปกรณ์ หรือ สื่อต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอนทุก ครั้ง	3.19	1.09	ปานกลาง
25. ครูใช้อุปกรณ์หรือสื่อที่ทันสมัย สะดวกในการใช้ และมีความ ชัดเจนเสมอ	2.75	1.04	ปานกลาง
26. ครู และ นักศึกษาจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่เหมาะสม เช่น มีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย และ สวยงามอยู่เสมอ	3.50	1.10	มาก
27. นักศึกษามีอิสระในการเลือกสถานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม เช่น สนามหญ้าใต้ต้นไม้, ห้องโสตทัศนศึกษา	2.19	1.16	น้อย
28. จำนวนโต๊ะ-เก้าอี้ มีเพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา	3.39	1.35	ปานกลาง
รวม	3.10	0.63	ปานกลาง

จากตาราง 4 ข้างต้น พบว่าความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ ที่มีต่อ พฤติกรรม การสอนของครู ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ในแต่ละหัวข้อ ดังนี้ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มี 6 ข้อ คือ ข้อที่ว่า “ครูใช้วิธีการสอนแบบต่างๆ หลายๆ อย่างที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา นอกเหนือจากการบรรยาย หรือ การอธิบาย” ($\bar{x}=3.63$) ข้อที่ว่า “ครูให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาของบทเรียน เวลา และความสนใจของนักศึกษา เช่น คุรมอบหมายให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มจัดแบ่งเนื้อหาไปศึกษาค้นคว้า และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบต่างๆ” ($\bar{x}=3.60$) ข้อที่ว่า “ครูเปิดโอกาสให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน” ($\bar{x}=3.53$) ข้อที่ว่า “ครูและนักศึกษาจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่เหมาะสม เช่น มีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย และสวยงามอยู่เสมอ” ($\bar{x}=3.50$) ข้อที่ว่า “ครูนำปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในสังคมปัจจุบัน มาให้นักศึกษาคิดและหาวิธีการแก้ปัญหา” ($\bar{x}=3.43$) ข้อที่ว่า “ครูส่งเสริมให้นักศึกษาร่วมมือกันทั้งในด้านการหาความรู้ และให้มีกิจกรรมร่วมกัน โดยไม่มีการแข่งขันด้วยความมีน้ำใจ และรู้จักเสียสละ” ($\bar{x}=3.41$) และค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มี 8 ข้อ คือ ข้อที่ว่า “ครูแนะนำ และกระตุ้นให้นักศึกษารู้จักการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่มีอยู่ เช่น ห้องสมุด วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หนังสืออ้างอิง และนิทรรศการ” ($\bar{x}=3.40$) ข้อที่ว่า “จำนวนโต๊ะ-เก้าอี้ มีเพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา” ($\bar{x}=3.39$) ข้อที่ว่า “ครูสอนโดยการแบ่งกลุ่มอภิปรายจากประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่เรียนและความสนใจของนักศึกษา” ($\bar{x}=3.38$) ข้อที่ว่า “ครูสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง กรณีตัวอย่าง หรือ บทบาทสมมุติเพื่อให้นักศึกษาคิดหาวิธีการแก้ปัญหา เช่น ปัญหาจราจรในกรุงเทพมหานคร” ($\bar{x}=3.22$) ข้อที่ว่า “ครูใช้อุปกรณ์หรือสื่อต่างๆ ที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอนทุกครั้ง” ($\bar{x}=3.19$) ข้อที่ว่า “ครูใช้อุปกรณ์หรือสื่อประกอบการสอนอย่างสม่ำเสมอ” ($\bar{x}=3.01$) ข้อที่ว่า “ครูใช้อุปกรณ์หรือสื่อที่ทันสมัย สะดวกในการใช้ และมีความชัดเจนเสมอ” ($\bar{x}=2.75$) และค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย มี 2 ข้อ คือ ข้อที่ว่า “นักศึกษามีอิสระในการเลือกสถานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม เช่น สนามหญ้าใต้ต้นไม้, ห้องโสตทัศนศึกษา” ($\bar{x}=2.19$) ข้อที่ว่า “ครูเชิญวิทยากรจากภายนอกมาบรรยายอภิปรายหรือสาธิตกิจกรรมใหม่ๆ ให้แก่นักศึกษา” ($\bar{x}=2.06$)

สำหรับความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู
ด้านการประเมินผลการเรียนนำเสนอตาราง 5 ต่อไปนี้

ตาราง 5 ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู ด้านการ
ประเมินผลการเรียน

ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ความ หมาย
ด้านการประเมินผลการเรียน			
29. ครูเปิดโอกาสให้มีการซักถาม-ตอบเพื่อวัดความสนใจของ นักศึกษาในขณะที่ดำเนินการสอนอย่างสม่ำเสมอ	3.71	1.18	มาก
30. ครูทดสอบความรู้เดิมก่อนเริ่มเรียนในเรื่องต่าง ๆ เช่น การถาม- ตอบ, การทำแบบทดสอบอย่างสม่ำเสมอ	3.48	1.09	มาก
31. ครูให้นักศึกษาทำแบบฝึกหัดหรือสรุปบทเรียนลงในสมุด หลังจบบทเรียนทุกครั้ง	3.05	0.93	ปานกลาง
32. ครูแจ้งให้ทราบล่วงหน้าก่อนการสอบหรือการประเมินผล การเรียนทุกครั้ง	4.14	1.10	มาก
33. ครูกล่าวคำชมเชยนักศึกษาเกี่ยวกับผลงาน และความตั้งใจ เรียน พร้อมทั้งเสนอแนะสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาด บางประการของนักศึกษาเสมอ	3.43	1.09	มาก

ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ความ หมาย
34. ครูให้นักศึกษามีส่วนร่วม ในการประเมินผลงานของ กลุ่มต่างๆ พร้อมทั้งเสนอแนะสิ่งที่ควรแก้ไข	3.08	0.91	ปานกลาง
35. ครูสอบ และเก็บคะแนนเป็นระยะ ๆ ระหว่างภาคเรียน	3.96	1.01	มาก
36. ครูแจ้งผลการเรียน หรือ บอกคะแนนในแต่ละวิชา เป็น ระยะๆ	3.56	1.18	มาก
37. ครูทดสอบความรู้หลังการเรียนจบบทเรียนหนึ่ง ๆ ทุก ครั้ง โดยการทำแบบทดสอบ หรือ การถาม-ตอบ	3.56	1.10	มาก
38. ครูให้นักศึกษาประเมินผลงานของตนเอง เช่น การให้ คะแนน การวิจารณ์ตนเองอย่างสม่ำเสมอ	2.85	1.05	ปานกลาง
39. ครูให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการสอนของ ครูเป็นระยะๆ โดย ให้ตอบแบบสอบถามที่ครูทำขึ้น	2.79	1.13	ปานกลาง
40. ครูให้นักศึกษา แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการสอนของ ครูเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม	2.43	1.14	น้อย
รวม	3.31	0.66	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู ด้านการประเมินผลการเรียน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยในแต่ละข้อ ดังนี้ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มี 7 ข้อ คือ ข้อที่ว่า “ครูแจ้งให้ทราบล่วงหน้าก่อนการสอบ หรือการประเมินผลการเรียนทุกครั้ง” ($\bar{x}=4.14$) ข้อที่ว่า “ครูสอบและเก็บคะแนนเป็นระยะๆ ระหว่างภาคเรียน” ($\bar{x}=3.96$) ข้อที่ว่า “ครูเปิดโอกาสให้มีการซักถาม-ตอบ เพื่อวัดความสนใจของนักศึกษาในขณะที่ดำเนินการสอนอย่างสม่ำเสมอ” ($\bar{x}=3.71$) ข้อที่ว่า “ครูแจ้งผลการเรียน หรือบอกคะแนนในแต่ละวิชาเป็นระยะๆ” ($\bar{x}= 3.56$) ข้อที่ว่า “ครูทดสอบความรู้เดิมก่อนเริ่มเรียนในเรื่องต่างๆ เช่น การถาม-ตอบ การทำแบบทดสอบอย่างสม่ำเสมอ” ($\bar{x}=3.48$) ข้อที่ว่า “ครูกล่าวคำชมเชยนักศึกษาเกี่ยวกับ

ผลงานและความตั้งใจเรียนพร้อมทั้งเสนอแนะสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดบางประการของนักศึกษาเสมอ ($\bar{x}=3.43$) และค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มี 4 ข้อ คือ ข้อที่ว่า “ครูให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของกลุ่มต่างๆ พร้อมทั้งเสนอแนะสิ่งที่ควรแก้ไข” ($\bar{x}=3.08$) ข้อที่ว่า “ครูให้นักศึกษาทำแบบฝึกหัดหรือสรุปบทเรียนลงในสมุดหลังจบบทเรียนทุกครั้ง” ($\bar{x}=3.05$) ข้อที่ว่า “ครูให้นักศึกษาประเมินผลงานของตนเอง เช่น การให้คะแนน, การวิจารณ์ตนเองอย่างสม่ำเสมอ” ($\bar{x}=2.85$) ข้อที่ว่า “ครูให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการสอนของครูเป็นระยะๆ โดยให้ตอบแบบสอบถามที่ครูทำขึ้น” ($\bar{x}=2.79$) และค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย มี 1 ข้อ คือ ข้อที่ว่า “ครูให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการสอนของครูเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม” ($\bar{x}=2.43$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่เพื่อทดสอบสมมติฐานที่วางไว้

การทดสอบสมมติฐานที่วางไว้ จำแนกตามเพศ อายุ และอาชีพในปัจจุบัน ผลปรากฏดังตาราง 6-12 ต่อไปนี้

การทดสอบสมมติฐาน ข้อ 1 ที่ว่า “นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ แบบชั้นเรียนที่มีเพศต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครู ทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกัน” ผลปรากฏดัง ตาราง 6 ต่อไปนี้

ตาราง 6 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็น	เพศชาย N = 27		เพศหญิง N = 53		t
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
1. ด้านพฤติกรรมส่วนตัว	41.56	9.45	40.38	7.20	0.62
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	50.67	10.14	39.11	9.99	0.65
3. ด้านการประเมินผลการเรียน	37.67	8.32	40.77	7.48	- 1.69
รวมทุกด้าน	129.89	25.52	130.26	21.27	- 0.07

จากตาราง 6 พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่เพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่ามีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้

การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ แบบชั้นเรียนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูทั้ง 3 ด้านแตกต่างกัน” ผลปรากฏดังตาราง 7 ต่อไปนี้

ตาราง 7 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูจำแนกตามอายุ

ความคิดเห็น	ต่ำกว่า 20 ปี		สูงกว่า 20 ปี		t
	N = 45		N = 35		
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
1. ด้านพฤติกรรมส่วนตัว	40.11	6.50	41.63	9.61	- 0.80
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	48.13	9.01	51.57	10.99	- 1.54
3. ด้านการประเมินผลการเรียน	38.80	6.54	40.91	9.25	- 1.15
รวมทุกด้าน	127.04	19.02	134.11	26.33	-1.34

จากตาราง 7 พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี และสูงกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครู โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติอีกเช่นกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้

การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า “นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ แบบชั้นเรียน ที่มีอาชีพต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูทั้ง 3 ด้านแตกต่างกัน”

ตาราง 8 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู จำแนกตามอาชีพ

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านพฤติกรรมส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	3	539.54	179.85	3.03 *
	ภายในกลุ่ม	76	4504.41	59.27	
	รวม	79	5043.95		
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	954.58	318.19	3.48 *
	ภายในกลุ่ม	76	6955.91	91.53	
	รวม	79	7910.49		
3. ด้านการประเมินผลการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	726.27	242.09	4.43 *
	ภายในกลุ่ม	76	4151.68	54.63	
	รวม	79	4877.95		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	5671.21	1890.40	4.13 *
	ภายในกลุ่ม	76	34798.28	457.87	
	รวม	79	40469.49		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่าความคิดเห็นด้านการสอนของครูด้านพฤติกรรมส่วนตัวด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านการประเมินผลการเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เนื่องจากได้พบความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์หาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้การทดสอบเป็นรายคู่ ของนิวแมน คูลส์ (Newman keuls' Method) ผลปรากฏ ดังตาราง 9 - 12 ดังต่อไปนี้

ตาราง 9 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู ด้านพฤติกรรมส่วนตัว ระหว่าง นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน

อาชีพในปัจจุบัน		งานประจำ	ค้าขาย	รับจ้างทั่วไป	อาชีพอื่นๆ
	$\bar{x}$	40.18	46.45	35.00	40.32
1. งานประจำ	40.18	6.27 *	-	11.45 *	6.13 *
2. ค้าขาย	46.45				
3. รับจ้างทั่วไป	35.00				
4. อาชีพอื่นๆ (อาชีพไม่แน่นอน)	40.32				

จากตาราง 9 พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพค้าขาย ($\bar{x}=46.45$) มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครู ด้านพฤติกรรมส่วนตัว สูงกว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพงานประจำ ($\bar{x}=40.18$) อาชีพรับจ้างทั่วไป ($\bar{x}=35.00$) และอาชีพอื่นๆ ($\bar{x}=40.32$)

ตาราง 10 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ระหว่างนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน

อาชีพในปัจจุบัน		งานประจำ	ค้าขาย	รับจ้างทั่วไป	อาชีพอื่นๆ
	$\bar{x}$	50.09	57.18	50.00	46.42
1. งานประจำ	50.09				
2. ค้าขาย	57.18	7.09 *	-	7.18 *	10.76 *
3. รับจ้างทั่วไป	50.00				
4. อาชีพอื่นๆ (อาชีพไม่แน่นอน)	46.42				

จากตาราง 10 พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพค้าขาย ($\bar{x}=57.18$) มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครู ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสูงกว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพงานประจำ ($\bar{x}=50.09$) อาชีพรับจ้างทั่วไป ($\bar{x}=50.00$) และอาชีพอื่นๆ ($\bar{x}=46.42$)

ตาราง 11 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู ด้านการประเมินผลการเรียนระหว่างนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน

อาชีพในปัจจุบัน		งานประจำ	ค้าขาย	รับจ้างทั่วไป	อาชีพอื่นๆ
	$\bar{x}$	39.06	46.45	33.40	39.06
1. งานประจำ	39.06				
2. ค้าขาย	46.45	7.39 *	-	13.05 *	7.39 *
3. รับจ้างทั่วไป	33.40				
4. อาชีพอื่น ๆ (อาชีพไม่แน่นอน)	39.06				

จากตาราง 11 พบว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพค้าขาย ($\bar{x}=46.45$) มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูด้านการประเมินผลการเรียนสูงกว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพงานประจำ ($\bar{x}=39.06$) อาชีพรับจ้างทั่วไป ($\bar{x}=33.40$) และอาชีพอื่นๆ ($\bar{x}=39.06$)

ตาราง 12 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู โดยรวมทุกด้าน ระหว่างนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน

อาชีพในปัจจุบัน		งานประจำ	ค้าขาย	รับจ้างทั่วไป	อาชีพอื่นๆ
	$\bar{x}$	129.33	150.09	118.40	125.81
1. งานประจำ	129.33	20.76 *	-	31.69 *	24.28 *
2. ค้าขาย	150.09				
3. รับจ้างทั่วไป	118.40				
4. อาชีพอื่น ๆ (อาชีพไม่แน่นอน)	125.81				

จากตาราง 12 พบว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพค้าขาย ($\bar{x}=150.09$) ที่มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครู โดยรวมทุกด้าน สูงกว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพงานประจำ ($\bar{x}=129.33$) อาชีพรับจ้างทั่วไป ($\bar{x}=118.40$) และอาชีพอื่นๆ ($\bar{x}=125.81$)

ตอนที่ 4 ข้อมูลด้านความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู

ในการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษาใหญ่นั้นมีผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดมาเป็นจำนวนน้อย ดังมีรายละเอียด ในตาราง 13 ต่อไปนี้

ตาราง 13 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านความคิดเห็น	
ด้านการใช้เทคนิคการสอนของครู	
1. ครูผู้สอน สอนโดยไม่เคร่งเครียด มีมุขตลกสอดแทรกเสมอ	35
2. ครูผู้สอน สอนแบบบรรยาย เป็นส่วนมาก	30
3. ครูผู้สอน สอนโดยใช้วิธีบอกจดตามคำบอก	18
4. ครูผู้สอนพูดเร็วฟังไม่ทัน	15
5. ครูผู้สอนใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนจำนวนน้อยครั้ง	12
6. ครูผู้สอนใช้อุปกรณ์ส่วนใหญ่เป็นรูปภาพ	10
ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของนักศึกษา	
1. ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสนทนา ซักถามได้อย่างเสรี	25
2. ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น	17
ด้านคุณลักษณะ หรืออุปนิสัยทั่ว ๆ ไปของครูผู้สอน	
1. ครูผู้สอนเป็นผู้ใจดี มีความเป็นกันเองกับผู้เรียนเสมอ	45
2. ครูผู้สอนเป็นผู้ที่แต่งกายสุภาพเรียบร้อยอย่างสม่ำเสมอ	40
3. ครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีกิริยาสุภาพเรียบร้อยดี	38
4. ครูผู้สอนเป็นผู้ที่อธิบายได้อย่างชัดเจนดีมาก	20
ด้านข้อเสนอแนะ	
1. ครูผู้สอนควรใช้การอธิบายอย่างช้า ๆ ให้ชัดเจนมากขึ้น	35
2. ครูผู้สอนควรมีการจัดกิจกรรมกลุ่มบ่อยครั้งกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน	27
3. ครูผู้สอนควรปรับยืดหยุ่นเรื่องเวลาการเข้าเรียนซ้ำของนักศึกษา	18
4. ครูผู้สอนควรมีเวลาใกล้ชิดและให้คำแนะนำแก่นักศึกษามากขึ้น	8
5. ครูผู้สอนควรแสดงวาจาสุภาพมากขึ้น	5

จากตาราง 13 พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนไว้หลายด้าน ดังต่อไปนี้

ด้านการใช้เทคนิคการสอนของครูผู้สอน

นักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นว่าครูผู้สอน สอนโดยไม่เคร่งเครียดมีมุขตลก สอดแทรกเสมอ มีความถี่มากที่สุด (35) รองลงมาคือ ครูผู้สอน สอนแบบบรรยาย เป็นส่วนมาก (30) ครูผู้สอน สอนโดยใช้วิธีบอกจดตามคำบอก (18) ครูผู้สอน พูดเร็วฟังไม่ทัน (15) ครูผู้สอนใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนจำนวนน้อยครั้ง (12) ครูผู้สอนใช้อุปกรณ์ส่วนใหญ่เป็นรูปภาพ (10) ตามลำดับ

ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของนักศึกษา

นักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นว่า ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสนทนาซักถามได้อย่างเสรี มีความถี่มากที่สุด (25) รองลงมาคือ ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ ผู้เรียน มีอิสระในการแสดงความคิดเห็น (17) ตามลำดับ

ด้านคุณลักษณะ หรืออุปนิสัยทั่ว ๆ ไป ของครูผู้สอน

นักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นว่าครูผู้สอนเป็นผู้ใจดี มีความเป็นกันเองกับ ผู้เรียนเสมอ มีความถี่มากที่สุด (45) รองลงมาคือ ครูผู้สอนเป็นผู้ที่แต่งกายสุภาพเรียบร้อยอย่างสม่ำเสมอ (40) ครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีกิริยาสุภาพเรียบร้อยดี (38) ครูผู้สอนเป็นผู้ที่อธิบายได้อย่างชัดเจนดีมาก (20) ตามลำดับ

ด้านข้อเสนอแนะ

นักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นว่าครูผู้สอนควรใช้การอธิบายอย่างช้าๆ ให้ชัดเจนมากขึ้น มีความถี่มากที่สุด (35) รองลงมา คือ ครูผู้สอนควรมีการจัดกิจกรรมกลุ่มบ่อยครั้งกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน (27) ครูผู้สอนควรปรับ ยืดหยุ่นเรื่องเวลาการเข้าเรียนช้าของนักศึกษา (18) ครูผู้สอนควรมีเวลาใกล้ชิด และให้คำแนะนำแก่นักศึกษามากขึ้น (8) ครูผู้สอนควรแสดงวาจาสุภาพมากขึ้น (5) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุป

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการสำรวจความคิดเห็น ของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อ พฤติกรรมการสอนของครู ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 2 ความ มุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า ระเบียบวิธีวิจัย และผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ มีราย ละเอียดดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสาย สามัญ แบบชั้นเรียน ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลายสายสามัญ แบบชั้นเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู โดยเปรียบเทียบใน ด้านเพศ อายุ และอาชีพ ในปัจจุบัน
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครู ของนัก ศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ แบบชั้นเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ทำให้ได้ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับความคิดเห็น ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ แบบชั้นเรียน ที่มีต่อ พฤติกรรมการสอนของครู ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อครู เจ้าหน้าที่ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยว ข้องกับการจัดการศึกษาผู้ใหญ่จะได้นำไปปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของครูผู้ สอน นักศึกษาผู้ใหญ่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ต่อไป

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ แบบชั้นเรียนที่ลงทะเบียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 2 จำนวน 8 โรงเรียน รวมทั้งหมด 2,000 คน และได้ทำการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มแบบเป็นหน่วย (Unit Sampling) ได้ 2 โรงเรียนคือ โรงเรียนผู้ใหญ่สามเสนวิทยาลัย และโรงเรียนผู้ใหญ่สวนกุหลาบวิทยาลัย ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 80 คน เพื่อใช้ในการวิจัย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของ นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูทั้ง 3 ด้าน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ และอาชีพในปัจจุบัน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อ พฤติกรรมการสอนของครูทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมส่วนตัว การจัดกิจกรรมการเรียน การสอน และการประเมินผลการเรียน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครู

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองใน ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 2 โดยดำเนินการดังนี้

1. ขอนหนังสือจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 2 เพื่อขอความ อนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากโรงเรียนผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ แบบชั้นเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนผู้ใหญ่สามเสนวิทยาลัย และโรงเรียนผู้ใหญ่สวนกุหลาบวิทยาลัย

2. ผู้วิจัยทำการนัดหมายเวลากับครูผู้สอน เพื่อขอให้นักศึกษาผู้ใหญ่ในแต่ละโรงเรียนได้ตอบแบบสอบถามในห้องเรียน

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามเวลาที่ได้กำหนดไว้ โดยเริ่มจากโรงเรียนผู้ใหญ่สามเสนวิทยาลัยก่อน เมื่อแล้วเสร็จจึงดำเนินการเก็บข้อมูลจากโรงเรียนผู้ใหญ่สวนกุหลาบวิทยาลัย จนแล้วเสร็จเพื่อให้ได้แบบสอบถามตามเป้าหมายที่ต้องการ

4. ผู้วิจัยได้แบบสอบถามที่เก็บได้ จำนวน 80 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่ดำเนินการเก็บ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/PC ทำการวิเคราะห์โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยการแจกแจงนับความถี่ และการคำนวณค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมส่วนตัว การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูและการประเมินผลการเรียน ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้านรวมทุกด้าน และรายชื่อ

3. การทดสอบสมมติฐาน จำแนกตามตัวแปรต่าง ๆ โดยการเปรียบเทียบค่าแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างดังนี้

3.1 ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มของ 2 กลุ่ม ใช้การทดสอบค่าที (t-test)

3.2 ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม ขึ้นไป ใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และเมื่อพบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ต่อไปโดยใช้การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ นิวแมนคูลส์ (Newman Kuels' Method)

4. ด้านความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับ
พฤติกรรมการสอนของครู ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่และ
การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อ
พฤติกรรมการสอนของครูในศูนย์ศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 2 สรุปได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู
โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.25$) และความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อ
พฤติกรรมการสอนของครูอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้าน คือ ความคิดเห็นของ
นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู ด้านพฤติกรรมส่วนตัวมีค่าเฉลี่ย 3.40 ด้าน
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.10 และด้านการประเมินผลการเรียนมี
ค่าเฉลี่ย 3.31

2. การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มตามสมมติฐานที่วางไว้พบผล ดังนี้

2.1 นักศึกษาผู้ใหญ่เพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นที่มีต่อพฤติกรรม
การสอนของครูโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็น
รายด้านก็พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้

2.2 นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี และอายุสูงกว่า 20 ปี มีความ
คิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครู โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่าทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติอีก
เช่นกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้

2.3 นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพงานประจำ อาชีพค้าขาย อาชีพรับจ้างทั่วไป
และอาชีพอื่น ๆ มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครู โดยรวมแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาแต่ละอาชีพพบว่านักศึกษาที่มีอาชีพค้า
ขาย มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูโดยรวมแตกต่างจากนักศึกษาผู้ใหญ่ที่

มีอาชีพงานประจำ อาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู ตามรายด้าน พบว่า

2.3.1 ด้านพฤติกรรมส่วนตัว นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครู ด้านพฤติกรรมส่วนตัวแตกต่างกัน โดยนักศึกษาผู้ใหญ่ ที่มีอาชีพค้าขาย มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครู ด้านพฤติกรรมส่วนตัว สูงกว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพงานประจำ อาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพอื่นๆ

2.3.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครู ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกัน โดยนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพค้าขาย มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครู ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสูงกว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพงานประจำ อาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพอื่นๆ

2.3.3 ด้านการประเมินผลการเรียน นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูด้านการประเมินผลการเรียนการสอนแตกต่างกัน โดยนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพค้าขายมีความคิดเห็น ต่อพฤติกรรมการสอนของครู สูงกว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพงานประจำ อาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพอื่นๆ

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูมีหลายด้าน ดังต่อไปนี้

ด้านการใช้เทคนิคการสอนของครูผู้สอน เรียงตามลำดับความถี่สูงสุด คือ ครูผู้สอน สอนโดยไม่เคร่งเครียดมีมุขตลกสอดแทรกเสมอ,ครูผู้สอน สอนแบบบรรยายเป็นส่วนใหญ่,ครูผู้สอน สอนโดยบอกจุดตามคำบอก,ครูผู้สอนพูดเร็วฟังไม่ทัน,ครูผู้สอน ใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนจำนวนน้อยครั้งและครูผู้สอน สอนโดยใช้อุปกรณ์ส่วนใหญ่เป็นรูปภาพ ตามลำดับ

ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนการสอนของนักศึกษา เรียงตามลำดับความถี่สูงสุด คือ ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสนทนา ซักถาม ได้อย่างเสรี และครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น ตามลำดับ

ด้านคุณลักษณะหรืออุปนิสัยต่างๆไป ของครูผู้สอน เรียงตามลำดับความถี่สูงสุด คือ ครูผู้สอนเป็นผู้ใจดีมีความเป็นกันเองกับผู้เรียนเสมอ,ครูผู้สอนเป็นผู้ที่แต่งกายสุภาพเรียบร้อยอย่างสม่ำเสมอ,ครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีกิริยาสุภาพเรียบร้อยดี และครูผู้สอนเป็นผู้ที่อธิบายได้อย่างชัดเจนดีมาก ตามลำดับ

ด้านข้อเสนอแนะ เรียงตามลำดับความถี่สูงสุด คือ ครูผู้สอนควรใช้การอธิบายอย่างช้าๆ ให้ชัดเจนมากขึ้น,ครูผู้สอนควรมีการจัดกิจกรรมกลุ่ม บ่อยครั้งกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน,ครูผู้สอนควรปรับยืดหยุ่นเรื่องเวลาการเข้าเรียนซ้ำของนักศึกษา,ครูผู้สอนควรมีเวลาใกล้ชิด และให้คำแนะนำแก่นักศึกษามากขึ้น และ ครูผู้สอนควรแสดงวาทะสุภาพมากขึ้น ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. ผลจากการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูโดยรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ครูผู้สอนยังมีพฤติกรรมการสอนด้านต่างๆ เป็นไปตามแบบเดิม ซึ่งไม่น่าสนใจเท่าที่ควร จึงทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่ มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นลดา จันทรมบัติ (2527: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูการศึกษาผู้ใหญ่ แบบเบ็ดเสร็จ ระดับ ที่ 4 หมวควิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ครูส่วนใหญ่ใช้พฤติกรรมการสอนด้านต่างๆ โดยมุ่งสอนเนื้อหาของบทเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับมากที่สุด มากกว่าการส่งเสริมให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ครูส่วนใหญ่ ไม่ได้ใช้วิธีการสอนแบบอภิปรายเป็นหลักซึ่งยังไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพฤติกรรมส่วน

ตัว ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียน ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่า ด้านพฤติกรรมส่วนตัวมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่นๆที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ค่านิยมของสังคมไทยได้ปลูกฝังให้ผู้เรียนต้องให้ความเคารพยำเกรงต่อครูผู้สอนเปรียบเสมือนบิดามารดาคนที่สองของผู้เรียนนั่นเอง ดังนั้น จึงทำให้ผู้เรียนย่อมจะมีทัศนคติที่ดีต่อครูผู้สอนเป็นทุนเดิมอยู่ก่อนแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปิ่นวดี จิระนรานุรักษ์ (2519 : 35) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์ จำนวน 112 คน โดยให้นิสิตทุกระดับชั้นที่เรียน กับอาจารย์ในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 950 คน เป็นผู้ประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ พบว่า อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนโดยทั่วไปด้านคุณลักษณะส่วนตัวมีปริมาณมากที่สุด และนิโบล นิมกัริงรัตน์ และคณะ (2526 : 19) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถามวัดพฤติกรรมการสอนทั่วไป กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์ 90 คน เป็นนักศึกษาที่เรียนกับอาจารย์ในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,778 คน ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์โดยส่วนรวมมีพฤติกรรมการสอนทั่วไปแต่ละด้านแตกต่างกันและส่วนมากจะสูงกว่าระดับปานกลางโดยมีพฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัวมากที่สุดและด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนขาดประสบการณ์ในการสอนนักศึกษาผู้ใหญ่ ทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับต่ำกว่าด้านอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อุ่นตา นพคุณ (2527 : 188 - 189) กล่าวว่า “ ครูผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่ต้องมีความรู้ในเนื้อหาวิชาเป็นอย่างดี มีทักษะในการสอน และมีความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับผู้เรียน ให้ความสำคัญกับผู้เรียน ผู้สอนจะต้องเป็นผู้ใหญ่ ต้องพยายามเรียนรู้นิสัย บุคลิกภาพและลักษณะของผู้เรียนแต่ละคน มีความเชื่อว่าบุคคลมีศักยภาพที่ เจริญเติบโตได้ มีจินตนาการในการจัดโปรแกรม มีความสามารถที่จะสื่ออย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งด้านการพูด และการสอน มีความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่จะเอื้ออำนวยให้ผู้ใหญ่เรียนได้ดีที่สุด มีความเข้าใจว่า ผู้ใหญ่มีแรงจูงใจอะไรบ้าง ถึงเข้าร่วมโครงการ ใจ

กว้าง ไม่มองอะไรแคบๆ และยินดีรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีอุดมการณ์ในด้านการศึกษานอกโรงเรียน” ซึ่งครูผู้สอนผู้ใหญ่อาจไม่เป็นไปตามคุณสมบัติที่ดีของครูดังกล่าว

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของนักการศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู ด้านพฤติกรรมส่วนตัวอยู่ในระดับมากที่สุดคือข้อที่ว่า “ ครูมีความสุภาพและอ่อนโยนอยู่เสมอ เช่นการใช้คำพูด การแต่งกายสุภาพเรียบร้อย สะอาดและเหมาะสม ” ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้อบรมสั่งสอนผู้อื่นให้เป็นผู้ที่มีศักยภาพที่ดี จึงมีจิตสำนึกอยู่เสมอว่า การวางตัวที่ดีมีความเหมาะสม ย่อมเป็นแบบอย่างที่ดีของศิษย์ ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของ บงกชพันธุ์ ทองงาม (2534 : 5) ครูต้องกระทำตัวเป็นแม่แบบ และเป็นแบบอย่างที่ดี คอยแนะนำอบรม สั่งคม คุณธรรม จริยธรรม ความเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม และประเทศชาติ ให้ ฝังแน่นเป็นจิตสำนึกคิดตัวและสามารถแสดงออกทางกิริยา ท่าทาง อันสุภาพอ่อนโยน และแต่งกายตามสภาพวัฒนธรรมของท้องถิ่น ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด คือข้อที่ว่า “ ครูใช้วิธีการสอนแบบต่างๆ หลายๆ อย่างที่เหมาะสม กับเนื้อหาวิชานอกเหนือจากการบรรยาย หรือ การอธิบาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การสอนเป็นการจัดประสบการณ์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ครูจึงจำเป็นต้องเลือกวิธีการสอน ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา สภาพแวดล้อม แล้วจะต้องคำนึงถึงวัย และความสนใจของผู้เรียนด้วย ครูจึงได้นำเทคนิคในการสอน ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน น่าสนใจ ไม่เบื่อหน่าย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด จอยและเวล (สุรางค์ สาคร. 2537:121 อ้างถึง Joyce and Weil.1985:1) ที่กล่าวว่า “ การสอนเป็นกระบวนการที่ครูและนักเรียนจัดกระทำ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่แวดล้อมต่างๆร่วมกัน “ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ จานงพรายเข้มแะ (2529:63) ที่กล่าวว่า “ การสอนเป็นกระบวนการจัดกิจกรรมแบบต่างๆ อย่างเหมาะสมให้แก่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้องงาม และพัฒนาไปในแนวทางที่พึงปรารถนา และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่คาดหวัง และ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ ข้อที่ว่า “ ครูเชิญวิทยากรจากภายนอกมาบรรยาย อภิปรายหรือสาธิต กิจกรรมใหม่ๆ ให้แก่นักศึกษาและนักศึกษามีอิสระในการเลือกสถานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม เช่นสนามหญ้าใต้ ต้นไม้, ห้องโสต

ทัศนศึกษา ” ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาผู้ใหญ่ใช้เวลาอย่างจำกัดต้องย่นย่อเนื้อหาให้สั้นลง จึงเห็นว่าการเชิญวิทยากรจากภายนอกมาบรรยาย อภิปราย ทำให้สิ้นเปลืองเวลาและทุนทรัพย์และต้องอาศัยความร่วมมือจากครูผู้สอนในรายวิชาอื่นๆ อย่างต่อเนื่องกันทำให้มีความยุ่งยากในการประสานงาน ส่วนการมีอิสระในการเลือกสถานที่เรียนไม่เป็นไปตามความต้องการของนักศึกษาที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนผู้ใหญ่ต่างๆ ไม่มีสถานที่เรียนเป็นของตนเองต้องอาศัยสถานศึกษาของโรงเรียนในระบบ ดังนั้นจึงไม่อาจจะเลือกสถานที่เรียนได้อย่างสะดวกและตรงกับความต้องการได้อย่างเสรี ด้านการประเมินผลการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุดคือข้อที่ว่า “ ครูแจ้งให้ทราบล่วงหน้าก่อนการสอบหรือการประเมินผลการเรียนทุกครั้งและครูสอบและเก็บคะแนนเป็นระยะๆ ระหว่างภาคเรียน ” ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูงและเห็นความสำคัญของการประเมินผลการเรียนอย่างสม่ำเสมอซึ่งมีส่วนส่งเสริมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับ โรไมน์ (เพ็ญพิมล คูศิริวิเชียร. 2538 : 28 อ้างถึง Romine. 1974 : 139-143) ได้ศึกษาบรรยากาศเกี่ยวกับการสอนที่จะช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพนั้น ด้านหนึ่งที่ติด อันดับ คือด้านการประเมินผลเกี่ยวกับข้อมูลย้อนกลับและการเสริมแรงทางการเรียน เช่น เมื่อมีการรายงาน หรือสอบ พอตรวจเสร็จแล้วผู้สอนจะต้องรีบแจ้งให้ ผู้เรียนทราบ และมีการชี้แจงด้วยว่า ทำไมผลจึงเป็นเช่นนี้ ส่วนการประเมินผล การเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ ข้อที่ว่า “ ครูให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการสอนของครูเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ” ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนเป็นผู้มีความรอบรู้ในเนื้อหาวิชาเป็นอย่างดี จึงมีความลำเอียงเข้าข้างตนเอง จึงเห็นว่า วิธีการถ่ายทอดความรู้ของตนเป็นวิธีที่ดีที่สุด จึงไม่ได้สนใจความรู้สึกนึกคิด ของ ผู้เรียน ที่มีต่อวิธีการสอนของตน เท่ากับเป็นการปิดกั้นตนเอง ต่อมูลเหตุของปัญหาการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ลัญญา รัตนวรารักษ์ (2535 : 55) ที่ว่าครูต้องไม่ลำเอียงเข้าข้างตนเองเป็นอันขาด เมื่อทราบข้อบกพร่องแล้ว ก็นำมาปรับปรุงด้วยการฝึกฝนตนเองอยู่เสมอ จนเกิดเป็นนิสัย และต้องไม่ลืมประเมินตนเองว่าได้แก้ไขปรับปรุงบุคลิกภาพได้ดี ตามที่มุ่งหวังหรือไม่ อย่างไรก็ดีการประเมินตนเองนี้ อาจประเมินด้วยตนเองและอาจให้ผู้ร่วมงานที่มีความ

สนิทสนมกันช่วยประเมินด้วย ก็จะได้ผลดีมากขึ้น หากผลการประเมินยังไม่เป็นที่พอใจ ควรจะได้ปรับปรุงแก้ไขต่อไป จนประสบความสำเร็จ

2. ผลจากการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่เพศชาย และเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครู แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาเพศชาย และเพศหญิง ได้รับประสบการณ์ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสิรินาฏ ราชเดิม (2534 : 90) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นในการพบกลุ่มของนักศึกษาทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษา 3 พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นด้านบทบาทของสมาชิกในกลุ่มผู้เรียนและการจัดกิจกรรมในการพบกลุ่ม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยจึงสนับสนุนให้ ทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพเท่าเทียมกัน ดังนั้นนักศึกษาไม่ว่าเพศหญิงหรือเพศชายจึงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และสัญลักษณ์ บางแก้ว (2539 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่วิชาชีพพระยะสันที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสอนคอมพิวเตอร์ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่วิชาชีพพระยะสันที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนคอมพิวเตอร์ โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้แล้ว อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาเพศชาย และเพศหญิง ได้รับประสบการณ์ทางสังคมในปัจจุบันนี้ที่คล้ายคลึงกัน มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน มีการถ่ายทอดประสบการณ์ซึ่งกันและกัน จึงทำให้นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูไม่แตกต่างกันและที่พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี และอายุสูงกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครู แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิตินั้นอาจเป็นเพราะว่า การจัดการศึกษาในปัจจุบันรัฐได้มุ่งเน้นในการจัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการของประชาชนอย่างทั่วถึงกัน โดยมีการจัดการศึกษาต่อเนื่องหรือการศึกษาตลอดชีวิต นับว่าเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีเสรีภาพทางการศึกษา ดังนั้นจึงทำให้ประชาชนทุกระดับอายุได้รับประสบการณ์ทางการศึกษาตามความสนใจของตนเองอย่างเท่าเทียมกัน จึงทำให้นักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี และอายุสูงกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรม

การสอนของครูไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นิสัย โรจนโพธิ์ (2527 : 79) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูในโรงเรียนผู้ใหญ่ ตามทัศนะของ นักศึกษาผู้ใหญ่ แบบเบ็ดเสร็จ ระดับ 3 - 4 จังหวัดอุดรธานี พบว่า นักศึกษาอายุต่าง กัน มีทัศนะต่อพฤติกรรมการสอนของครูที่เป็นจริง และที่คาดหวัง ทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน และสมนึก ธาตุทอง (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูประจำ กลุ่มและนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนของครูประจำกลุ่ม ในเขตภาคกลาง พบว่า นักศึกษา ทางไกลที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ด้านกิจกรรมการเรียน การสอนของครูประจำกลุ่ม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณานักศึกษาผู้ใหญ่ตามกลุ่มอาชีพ พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพ ค้าขาย มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครู แตกต่างจากนักศึกษาที่มีอาชีพ งาน ประจำ อาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพอื่นๆ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพฤติกรรมส่วนตัว ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการ ประเมินผลการเรียน โดยนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพค้าขายมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการ สอนของครู สูงกว่านักศึกษาที่มีอาชีพงานประจำ อาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพ อื่นๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ที่มีอาชีพค้าขาย โดยทั่วไปจะคำนึงถึง สถานการณ์ความ เปลี่ยนแปลงในแต่ละวันและทำนายสถานการณ์ในอนาคตอยู่ตลอดเวลา และนอกจากนี้ ผู้ที่มีอาชีพค้าขาย เป็นงานให้บริการผู้อื่น จึงมักจะมีทัศนคติที่ดีต่อลูกค้าของตน ใน ทำนองเดียวกัน เมื่อนักศึกษาที่มีอาชีพค้าขาย มารับบทบาทของ ผู้เรียนในฐานะของผู้ รับบริการ ก็ย่อมจะมีทัศนคติที่ดีต่อผู้ให้บริการ คือ ครูผู้สอน ส่วนผู้ที่มีอาชีพงาน ประจำ อาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพอื่นๆ ย่อมรู้ถึงรายได้ และงานที่จะต้องทำอยู่เป็น ประจำ ทำให้ไม่กระตือรือร้นในสถานการณ์รอบข้างเท่าที่ควร จึงทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่ ที่มีอาชีพค้าขาย มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูแตกต่าง และสูงกว่าผู้ที่มี อาชีพงานประจำ อาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชาญชัย อาจินสมาจาร (2537 : 20) ที่ว่าจินตนาการสร้างสรรค์เกือบจะเป็นที่ต้องมี ก่อนการขาย พนักงานที่ประสบความสำเร็จใดๆ ใช้ความคิดสร้างสรรค์ทุกครั้งที่เขา ไปหาลูกค้า เขาใช้จินตนาการของเขาเปิดเผยผู้ที่จะเป็นลูกค้าในอนาคต เขาใช้จินตนาการ

เพื่อเสนอข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ในแนวทางใหม่และที่น่าสนใจ เขาใช้จินตนาการ เพื่อช่วยลูกค้าของเขาแก้ปัญหา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินธุรกิจทุกครั้ง

3. ผลจากการศึกษาความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อ พฤติกรรมการสอนของครู พบว่านักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอน ของครูด้านการใช้เทคนิคการสอนของครู มีความถี่สูงสุด คือ ครูผู้สอนสอนโดยไม่ เครื่องเครียด มีมุขตลกสอดแทรกเสมอ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนนักศึกษา ผู้ใหญ่ เป็นผู้ที่มีความรู้ในเรื่องจิตวิทยาการสอนนักศึกษาผู้ใหญ่ จึงทราบว่านักศึกษา ผู้ใหญ่มีความต้องการความสนิทสนม คั่นเคย และเป็นกันเอง ไม่เคร่งเครียดมีแต่ ความ สนุกสนาน เนื่องจากนักศึกษาผู้ใหญ่ เป็นผู้ที่มีภารกิจมากมาย และหยุดพักจากการ ทำงานของตน ดังนั้น ครูผู้สอนจึงใช้วิธีการสอนแบบมีมุขตลกสอดแทรก มีการสนทนา ซักถามแบบเป็นกันเอง ย่อมส่งผลด้านการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ ประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับความคิด ของ ดร.เวส (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2538 : 194; อ้างอิงจาก Drawes. 1984 : 18 - 20) ที่กล่าวว่า การมีอารมณ์ขัน มีค่ากล่าวมานานแล้ว ว่า “ การหัวเราะเป็นยาอายุวัฒนะที่ดี ” ในทำนองเดียวกันสถานการณ์ต่างๆ ภายในชั้น เรียน ก็สามารถนำไปสู่การหัวเราะและบรรยากาศที่ยิ้มแย้มแจ่มใสได้ ผู้สอนจึงควรจะ ได้อาศัยข้อได้เปรียบเหล่านี้ ก่อให้เกิดเสียงหัวเราะเป็นครั้งคราว เพื่อเป็นการช่วยผ่อนคลาย ความเครียดของผู้เรียน และเป็นที่เชื่อได้ว่า อารมณ์ขันสามารถจะ ส่งเสริม การเรียนรู้ที่ดีได้ ส่วนความคิดเห็นที่มีความถี่รองลงมา คือ ครูผู้สอน สอนแบบบรรยาย เป็นส่วนมาก, ครูผู้สอนสอนโดยบอกจตามคำบอก, ครูผู้สอนพูดเร็วฟังไม่ทัน, ครูผู้ สอนใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน จำนวนน้อยครั้ง และครูผู้สอนสอนโดยใช้อุปกรณ์ ส่วนใหญ่เป็นรูปภาพ ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนยังใช้วิธีการสอน แบบเดิม คือครูเป็นผู้ให้ผู้เรียนเป็นผู้รับ ครูเป็นผู้แสดงบทบาทเป็นผู้นำทางวิชาการ ได้ แก่การสอนแบบบรรยาย การสอนแบบบอกให้จดตามคำบอก เป็นต้น หรืออาจเป็น เพราะครูผู้สอนเห็นว่าการสอนแบบเดิมเป็นวิธีที่ง่ายและสะดวก ประกอบกับต้องขยับย่อ เนื้อหาให้สั้นลงตามเวลาที่มีจำกัด การนำอุปกรณ์มาใช้จึงมีน้อยครั้ง และส่วนใหญ่เป็น รูปภาพ จึงส่งผลให้การเรียนการสอนไม่น่าสนใจเท่าที่ควรจะเป็น ซึ่งสอดคล้องกับแผน

พัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ที่กล่าวว่า “จากอดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันการจัดกระบวนการเรียนการสอนยังไม่เอื้อต่อการที่จะพัฒนาการให้มีคุณลักษณะดังกล่าว เนื่องจากระบบโรงเรียนได้สร้างรั้วกันตัวเองออกจากชุมชน และสังคม วิธีการเรียนการสอน ยังมุ่งเน้นการถ่ายทอดเนื้อหาวิชามากกว่าการเรียนรู้จากสภาพที่เป็นจริง และไม่เน้นกระบวนการที่ให้ผู้เรียนได้พัฒนา ในด้านการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ การแสดงความคิดเห็น และการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งยังไม่ได้นำเทคโนโลยีทันสมัยมาใช้ และขาดการพัฒนาสื่อในรูปแบบต่าง ๆ และบทเรียนสำเร็จรูปที่สามารถเรียนได้ด้วยตนเอง

ในด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของนักศึกษาผู้ใหญ่ก็พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครู มีความดีสูงสุด คือ ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสนทนาซักถามได้อย่างเสรี และรองลงมาคือ ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสังคมไทยเป็นสังคมที่มุ่งเน้นหลักประชาธิปไตย ครูผู้สอน นักศึกษาผู้ใหญ่ จึงได้รับการปลูกฝังวิธีการสอนโดยยึดหลักความเสมอภาคทางการศึกษาหรือหลักประชาธิปไตย ซึ่งทุกคนย่อมมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกันในการคิด การกระทำ การพูด เป็นต้น เมื่อการเรียนการสอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการเสนอแนวความคิดต่าง ๆ ย่อมจะส่งผลต่อการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วรณนรา บุญยืน (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสาเหตุของความสนใจในการเรียนของนักศึกษา การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในทัศนสถานวัยหนุ่ม พบว่า ครูที่รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน เป็นสาเหตุของความสนใจในการเรียน และเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่มีความรักและสามัคคีเป็นสาเหตุของความสนใจในการเรียนมาก

ในด้านคุณลักษณะหรืออุปนิสัยต่างๆ ไป ของครูผู้สอนพบว่านักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูที่มีความดีสูงสุด คือ ครูผู้สอนเป็นผู้ใจดี มีความเป็นกันเองกับผู้เรียนเสมอ รองลงมาคือ ครูผู้สอนเป็นผู้แต่งกายสุภาพ เรียบร้อยอย่างสม่ำเสมอ, ครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีกิริยาสุภาพเรียบร้อยดี และครูผู้สอนเป็นผู้ที่อธิบายได้อย่างชัดเจนดีมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ที่มีอาชีพเป็นครูย่อมได้รับการฝึกอบรม

หรือปลูกฝัง ให้เป็นผู้ที่มีจิตสำนึกอยู่เสมอว่าการเป็นครูที่ดีต้องรู้จักการกระทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีของศิษย์ และในสายตาของสังคมมาแต่โบราณกาลแล้ว เพราะสังคมยอมรับว่าอาชีพครู เป็นอาชีพที่มีเกียรติสูงควรแก่การยกย่องของคนทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับ พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตนักศึกษาประธานมิตรเมื่อหลายปีก่อน (ละออ การุญชะวนิช และคณะอ้างอิงจาก พระบรมราโชวาท : 2513. 234 - 235) ซึ่งทรงกล่าวว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาในทุกด้าน แต่ผลของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 ที่แล้วมาไม่ประสบความสำเร็จคนส่วนมากจึงหันมาสนใจการพัฒนาการศึกษา แต่แล้วการศึกษาในประเทศไทยเราก็กังมีจุดอ่อนอยู่อีกมากโดยเฉพาะครู ซึ่งถือเป็นตัวจักรสำคัญในการพัฒนาคน ให้มีความรู้ความสามารถดีขึ้น ในอดีตครูเป็นปูชนียบุคคล แต่ปัจจุบันค่านิยมเปลี่ยนแปลงไปคนหันไปยกย่อง “ อำนาจ ” และ “ ทรัพย์สิน ” เป็นสำคัญ ซึ่งครูก็ขาดทั้ง 2 นัยที่กล่าวมา สถาบันครูในอดีตทั้งในวันนี้ และในวันนั้น ครูมักจะเป็นเจ้านายที่มีประสบการณ์ด้านการบวชเรียนมาแล้ว จึงมีกิริยามารยาทงามพร้อมด้วยศีลวัตรของพระพุทธศาสนาหรือลัทธิอื่นอันเป็นตัวอย่างแก่ศิษย์ได้ทุกกรณี การสอนถือว่าเป็นวิทยาทานโดยแท้ การศึกษาคือกิจกรรม การถ่ายแบบดังที่เราเรียกกันว่า ครูคือแม่พิมพ์

ในด้านข้อเสนอแนะพบว่านักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูที่มีความดีสูงสุด คือครูผู้สอน ควรใช้การอธิบายอย่างช้าๆ ให้ชัดเจนมากขึ้น รองลงมา คือครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมกลุ่มบ่อยครั้งกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ครูผู้สอนควรปรับยืดหยุ่นเรื่องเวลาการเข้าเรียนซ้ำของนักศึกษา, ครูผู้สอนควรมีเวลาใกล้ชิด และให้คำแนะนำแก่นักศึกษามากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนเคยชินกับการสอนกับนักเรียนในระบบและเป็นการสอนแบบบรรยายเป็นส่วนใหญ่ ครูผู้สอนจึงมุ่งเน้นเนื้อหาวิชาให้นักศึกษาได้รับมากที่สุด ประกอบกับระยะเวลาจำกัดจึงทำให้ครูกับนักศึกษามีเวลาน้อยในการพบปะ ปรึกษาหารือ ในเรื่องต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับ เชียร์ศรี วิวิธศิริ (2534 : 129) ได้เขียนถึงแนวคิดตามทฤษฎีของ คาร์ล โรเจอร์ส ที่ว่าครูเป็นผู้ช่วยหรือผู้อำนวยความสะดวก ซึ่งจะต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ ที่จะช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ร่วมกันระหว่างครูกับผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ

จากผลการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 2 นั้น ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. หน่วยที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ คือกรมการศึกษานอกโรงเรียน ควรจัดอบรมครูผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย สายสามัญ แบบชั้นเรียน ให้มีความรู้ในเรื่องเทคนิคการสอนผู้ใหญ่ และให้นำมาปฏิบัติในการสอนจริงด้วย

2. กรมการศึกษานอกโรงเรียน ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย สายสามัญ แบบชั้นเรียนได้นำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น สถาบันราชภัฏ ควรมีส่วนร่วมในการจัดสอนหรืออบรมนักศึกษาของสถาบัน ให้มีความรู้ความสามารถในด้านวิชาการและจิตวิทยาการสอนนักศึกษาผู้ใหญ่ ตลอดจนได้รับการปลูกฝังให้เป็นผู้มีจิตสำนึกในความเป็นครูเป็นอย่างดีเมื่อออกไปเป็นครูแล้วจะได้มีความพร้อมทุกด้านในอาชีพของครูที่ดี

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญ แบบชั้นเรียน ทุกระดับการศึกษาในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 2 ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลด้านความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูมาเปรียบเทียบกับผลการวิจัยครั้งนี้

2. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรขยายโครงการศึกษาในครั้งนี้อย่างไร โดยทำการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ แบบชั้นเรียน ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนในเขตต่างๆ ของประเทศ ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลด้านความ

คิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอย่างกว้างขวาง และลึกซึ้งกว่าการวิจัยครั้งนี้

3. ในการวิจัยครั้งต่อไปนี้ควรทำการศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนการสอนของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ แบบชั้นเรียน ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร ทั้งหมดทุกแห่งเพื่อให้ได้ข้อมูลมาเสริมผลการวิจัยครั้งนี้

4. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู โดยทำการศึกษาแบบเจาะลึกกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาผู้ใหญ่ในโรงเรียนแห่งใดแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานครโดยเฉพาะ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดลึกซึ้งเกี่ยวกับการสอนของครูผู้สอน ซึ่งสามารถนำผลมาเป็นแนวทางพัฒนาการสอนของครูผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ได้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ.หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว,
2539.
- คู่มือดำเนินการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ พ.ศ. 2530. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์การศาสนา, 2530.
- คู่มือนักศึกษาการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญศึกษาระดับประถม
ศึกษา : กรุงเทพฯ โรงพิมพ์การศาสนา, 2533.
- คู่มือนักศึกษาการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญศึกษาระดับมัธยม
ศึกษาตอนต้น (ม.3) : กรุงเทพฯ โรงพิมพ์การศาสนา, 2533.
- คู่มือนักศึกษาการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญศึกษาระดับมัธยม
ศึกษาตอนปลาย(ม.6) : กรุงเทพฯ โรงพิมพ์การศาสนา, 2533.
- กฤษดา จันทน์มณี. การสร้างแบบสำรวจปัญหาวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
ภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ :มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524.
- จำนง พรายเข้มแข. เทคนิคการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเพื่อให้เกิดทักษะ
กระบวนการทางวิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2529.
- ฉลาด จันทรสมบัติ. การศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบ
เปิดเสรี ระดับ 4 หมวดวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในจังหวัดมหาสาร
คาม. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. มศว.ประสานมิตร, 2527.
- ชาญชัย อินทรประวัตติ. วิธีสอนทั่วไปและการสอนแบบจุลภาค. สงขลา : ภาควิชาหลัก
สูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา,
2523.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. เทคนิคการบริหารการชาย. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี จำกัด, 2537.

- ชาญวิทย์ เนียมบุญประเสริฐ. เอกสารคำสอนวิชาสถิติ 551 วิธีการทางสถิติเพื่อการวิจัย. สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- เชิขรศรี วิวิธสิริ. การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกระบบโรงเรียน,เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- นิโลบล นิมกังรัตน์. อิทธิพลของการจัดเรียงลำดับข้อคำถามที่จำแนกตามสมรรถภาพสมองที่มีต่อคุณภาพของแบบทดสอบคณิตศาสตร์และภาษาไทย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519.
- นิสัย โรจนโพธิ์. พฤติกรรมการสอนของครูในโรงเรียนผู้ใหญ่ตามทัศนะของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4 จังหวัดอุดรธานี: ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.
- บงกชพันธุ์ ทองงาม. เอกสารประกอบการสอนวิชาศึกษา 163 ประสบการณ์ทางวิชาชีพครู. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.
- บุญศรี ทรัพย์เวชการกิจ. ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับจริยธรรมของครูผู้สอนการศึกษานอกระบบโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร.ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539.
- ปิ่นวดี จิระนรรักษ์ณ์. การศึกษาพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519.
- พรรณี ช.เจนจิต. จิตวิทยาการเรียนรู้การสอน. พิมพ์ครั้งที่ 4 (ฉบับปรับปรุง) ดันอ้อแกรมมี : 2538.

- เพ็ญพิมล คูศิริวิเชียร. ศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์คณิตศาสตร์ตามความคิดเห็นของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538.
- มนัส ภาควณิ. พฤติกรรมการสอนด้านการจูงใจและด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518.
- รังสรรค์ สลับแสง. ทักษะคตินักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อครูผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518.
- รุ่งทิวา จักรกร. วิธีสอนทั่วไป. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.
- ละออ การุญชะวนิชและคณะ. วิธีสอนทั่วไป. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองธรรม.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518.
- ล้วน สายยศและอังคณา สายศ. สถิติวิทยาทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2524.
- วรรณรา บุญยีน. การศึกษาสาเหตุของความสนใจในการเรียนของการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทัศนสถานวัยหนุ่ม. วิทยานิพนธ์ คบ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- ศิริพร กิจเกื้อกูล. การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักศึกษาผู้ใหญ่วิธีเรียนแบบชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538.
- ศุภโชค สวาคมป็นดี. วิธีเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญศึกษา พ.ศ. 2530 ตามความคิดเห็นของผู้สอนและนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2535.

- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร ชุดอบรมครูการศึกษานอกโรงเรียน
 สายสามัญ จิตวิทยาและการจัดการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2539.
- สัญลักษณ์ บางแก้ว. ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่วิชาชีพพระยะสันที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสอนคอมพิวเตอร์ในเขตกรุงเทพมหานคร.
 ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539.
- สัญญา รัตนวรารักษ์. เอกสารคำสอนวิชาศึกษา 163 ประสพการณ์วิชาชีพครู 1.
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน, 2535.
- สาโรช บัวศรี. “คำปราศรัยของอธิบดีกรมการฝึกหัดครู” เอกสารนิเทศการศึกษา
 ฉบับที่ 118 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมฝึกหัดครู.2514.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8
 (พ.ศ. 2540 - 2544) สำนักนายกรัฐมนตรี, 2539.
- สุชา และ สุรางค์ จันท์เอ็ม. จิตวิทยาการเรียนรู้. รวมสานส์, 2515.
- สุชาติ ผุดผ่อง. พฤติกรรมการสอนด้านการอภิปรายและด้านการถามตอบของครูสอน
 การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ.ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2520.
- สัญลักษณ์ ศิวัรักษ์. “ครูที่ควรยกย่อง” วิทยาสาร. 3 : 46-48, 2513.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2527.
- จิตวิทยาการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.
- จิตวิทยาการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538.
- สุรางค์ สาคร . พฤติกรรมการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต : วิทยาศาสตร์.
 ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะวิชาครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม, 2537.

- สุนทร โคตรบรรเทา. การศึกษานอกระบบโรงเรียน. ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.
- สิรินาฏ ราชเดิม. การศึกษาความคิดเห็นในการพบกลุ่มของนักศึกษาทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษา 8 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.
- สมเกียรติ สุริยกุล. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิธีสอนในวิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์และการใช้คู่มือแนวการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- สมบุรณ์ ศาลยาชีวัน. จิตวิทยาเพื่อการศึกษาผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : อีสานการพิมพ์, 2526.
- สมนึก ธาตุทอง. ความคิดเห็นของครูประจำกลุ่มและนักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนของครูประจำกลุ่มในเขตภาคกลาง. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538.
- สมศักดิ์ ชินพันธ์. ความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนในชั้นเรียนกับความรับรู้สักรับผิดชอบและมโนภาพแห่งตน. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.
- สมสร วังอยู่น้อย. พฤติกรรมการสอนด้านการบรรยายครูผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
- อุนดา นพคุณ. การศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล, 2527.
- Gagne Robert M. The Condition of Learning .2nd .ed New York : Holt, Rinchart and Winston, 1970.

- Munforal , Alan. **Learning to Learn for Mannagers**. Bradford West, Yorkshire; London Printing Co.Ltd., 1986.Hough .1967 :307-314, Flander. 1970 : 13-31.
- Winner, B.J. **Statistical Principles in Experimental Design**. New York, Mc Graw-Hill, 1971.907p.

ภาคผนวก

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
สุขุมวิท 23 กรุงเทพมหานคร 10110

18 มิถุนายน 2540

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 2

ด้วยข้าพเจ้า นายประจักษ์ เชื้อเมืองพาน นิสิตปริญญาโท ภาคพิเศษ วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปัจจุบันทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ แบบชั้นเรียน ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวิชา ปฏิบัติการวิจัยการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่ วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ โดยมี คร. เพ็ญแข ประจันปัจจนิก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากนักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่ในโรงเรียนผู้ใหญ่สวนกุหลาบวิทยาลัย และโรงเรียนผู้ใหญ่สามเสนวิทยาลัย โดยใช้เวลาในการเก็บข้อมูลประมาณ 1 สัปดาห์

ขอขอบพระคุณอย่างยิ่งในความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายประจักษ์ เชื้อเมืองพาน)

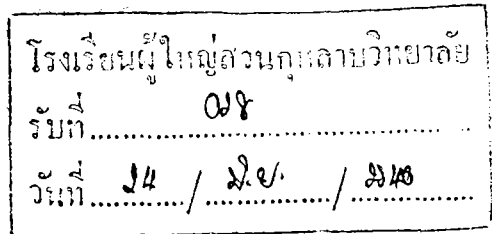
ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

โทร 258-3997 ต่อ 20

258-0310 ถึง 3 ต่อ 261

(คร. เพ็ญแข ประจันปัจจนิก)

อาจารย์ที่ปรึกษา

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 2
73 ถ.พระราม 6 เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

242440

แบบสอบถาม

ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของ ครูผู้สอน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ แบบชั้นเรียน ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
กรุงเทพมหานคร 2

ตอนที่ 1

ด้านข้อมูลส่วนตัว

โปรดใส่ทำเครื่องหมาย / ลงใน (.....) หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง
เกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด

1. เพศ

(.....) ชาย

(.....) หญิง

2. อายุ

(.....) ต่ำกว่า 20 ปี

(.....) สูงกว่า 20 ปี

3. อาชีพในปัจจุบัน

(.....) ทำงานประจำ (บริษัท หรือ โรงงาน)

(.....) ค้าขาย (เป็นตัวแทนจำหน่าย, เป็นเจ้าของกิจการ, หาบเร่)

(.....) รับจ้างทั่วไป (ช่างทาสี , งานปูน , งานไม้)

(.....) อื่น ๆ (อาชีพไม่แน่นอน โปรดยกเว้น).....

ตอนที่ 2
ด้านความคิดเห็น

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้แต่ละข้อแล้ว ให้ทำเครื่องหมายลงในช่องที่ตรงกับระดับการปฏิบัติของครูของท่านเพียงข้อละหนึ่งช่องเท่านั้น

ระดับคะแนน 1 หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุดหรือไม่มีเลย

ระดับคะแนน 2 หมายถึง ปฏิบัติน้อย

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ปฏิบัติปานกลาง

ระดับคะแนน 4 หมายถึง ปฏิบัติมาก

ระดับคะแนน 5 หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับปฏิบัติ				
		1	2	3	4	5
	ด้านพฤติกรรมส่วนตัว					
1.	ครูเข้าสอนตรงเวลา					
2.	ครูออกจากห้องสอนตรงเวลา					
3.	ครูให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษาสามารถปรึกษาได้ทุกเรื่อง					
4.	ครูพยายามทำความรู้จักกับนักศึกษาทั้งใน และ นอกชั้นเรียน เช่น ทักทาย ปราศรัย หรือ พูดคุยเกี่ยวกับชีวิตประจำวันเสมอ					
5.	ครูเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำและช่วยเหลือนักศึกษาในเรื่องการเรียน เช่น การเลือกโปรแกรมการเรียน , การสอบแก้ตัว , การปรับปรุงการเรียน					
6.	ครูให้เวลาเป็นพิเศษสำหรับผู้ที่ยื่นอ่อนหรือพลาดในการสอบ เช่น การสอนซ่อมเสริม นอกเวลาเรียน					
7.	ครูให้ความสนใจ ติดตามซักถามผู้ที่ยื่นอ่อน หรือ พลาดในการสอบ เช่น ความยากง่าย , ปัญหาอุปสรรค และ ความก้ำกั้นของงานอยู่เสมอ					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับปฏิบัติ				
		1	2	3	4	5
8.	ครูให้ความสนใจติดตามซักถามถึงผู้ที่ขาดเรียนบ่อย ๆ หรือขาดเรียนต่อเนื่องกัน เป็นเวลานาน ๆ เพื่อหาทางแก้ไข ซักจงให้มาเรียนตามปกติ					
9.	ครูเป็นผู้มีอุปนิสัยร่าเริง แจ่มใส ไม่เคร่งเครียดในขณะที่ทำการสอนอยู่เสมอ					
10.	ครูเป็นผู้ที่ยอมรับฟังความคิดของนักศึกษาด้วยการใช้เหตุผลอยู่เสมอ เช่น การสอบ , เนื้อหาวิชา , เหตุการณ์รอบตัวอื่นๆ					
11.	ครูใช้ภาษาพูดในการอธิบายเรื่องต่าง ๆ เข้าใจง่ายและชัดเจน					
12.	ครูมีความสุขภาพและอ่อนโยนอยู่เสมอ เช่นการใช้คำพูด , แต่งกายสุภาพเรียบร้อย สะอาดและเหมาะสม เป็นต้น					
13.	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ หลาย ๆ อย่างที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชานอกเหนือจากการบรรยายหรือการอธิบาย					
14.	ครูแนะนำ และ กระตุ้น ให้นักศึกษารู้จักการศึกษาด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่มีอยู่ เช่น ห้องสมุด วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หนังสืออ้างอิง และ นิทรรศการ					
15.	ครูสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง กรณีตัวอย่าง หรือ บทบาทสมมุติ เพื่อให้นักศึกษาคิดหาวิธีการแก้ปัญหา เช่นปัญหาจราจรในกรุงเทพมหานคร					
16.	ครูสอนโดยการแบ่งกลุ่มอภิปราย จากประเด็นปัญหาต่างๆ ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ที่เรียนและ ความสนใจของนักศึกษา					
17.	ครูเชิญวิทยากรจากภายนอกมาบรรยายอภิปราย หรือ สาธิตกิจกรรมใหม่ๆ ให้แก่นักศึกษา					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับปฏิบัติ				
		1	2	3	4	5
18.	ครูนำปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในสังคมปัจจุบันมาให้นักศึกษาคิด และหาวิธีการแก้ปัญหา					
19.	ครูให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาของบทเรียน เวลา และ ความสนใจของนักศึกษาเช่น ครูมอบหมายให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มจัดแบ่งเนื้อหาไปศึกษาค้นคว้าแล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ					
20.	ครูเปิดโอกาสให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน					
21.	ครูส่งเสริมให้นักศึกษาร่วมมือกันทั้งในด้านการหาความรู้และให้มีกิจกรรมร่วมกัน โดยไม่มีการแข่งขันด้วยความมีน้ำใจและรู้จักเสียสละ					
22.	ครูใช้อุปกรณ์หรือสื่อประกอบการสอนอย่างสม่ำเสมอ เช่น รูป ภาพ แผนภูมิ วิดีทัศน์ ของจริง และ สื่ออื่นๆ					
23.	ครูใช้อุปกรณ์ หรือ สื่อนำเข้าสู่บทเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
24.	ครูใช้อุปกรณ์ หรือ สื่อต่างๆ ที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอนทุกครั้ง					
25.	ครูใช้อุปกรณ์หรือสื่อที่ทันสมัย สะดวกในการใช้ และมีความชัดเจนเสมอ					
26.	ครู และ นักศึกษาจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่เหมาะสมเช่น มีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย และ สวยงามอยู่เสมอ					
27.	นักศึกษามีอิสระในการเลือกสถานที่เรียนได้อย่างเหมาะสม เช่น สนามหญ้าใต้ต้นไม้,ห้องโสตทัศนศึกษา					
28.	จำนวนโต๊ะ - เก้าอี้ มีเพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับปฏิบัติ				
		1	2	3	4	5
	ด้านการประเมินผลการเรียน					
29.	ครูเปิดโอกาสให้มีการถาม-ตอบเพื่อวัดความสนใจของ นักศึกษา ในขณะที่ดำเนินการสอนสม่ำเสมอ					
30.	ครูทดสอบความรู้เดิมก่อนเริ่มเรียนในเรื่องต่าง ๆ เช่น การถาม - ตอบ, การทำแบบทดสอบอย่างสม่ำเสมอ					
31.	ครูให้นักศึกษาทำแบบฝึกหัดหรือสรุปบทเรียนลงในสมุดหลังจบ บทเรียนทุกครั้ง					
32.	ครูแจ้งให้ทราบล่วงหน้าก่อนการสอบหรือการประเมินผลการ เรียนทุกครั้ง					
33.	ครูกล่าวคำชมเชยนักศึกษาเกี่ยวกับผลงาน และ ความตั้งใจเรียน พร้อมทั้งเสนอแนะสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาด บางประการของนักศึกษาเสมอ					
34.	ครูให้นักศึกษามีส่วนร่วม ในการประเมินผลงานของกลุ่มต่างๆ พร้อมทั้งเสนอแนะสิ่งที่ควรแก้ไข					
35.	ครูสอบ และ เก็บคะแนนเป็นระยะ ๆ ระหว่างภาคเรียน					
36.	ครูแจ้งผลการเรียน หรือ บอกคะแนนในแต่ละวิชา เป็น ระยะๆ					
37.	ครูทดสอบความรู้หลังเรียนจบบทเรียนหนึ่งๆ ทุกครั้ง โดยการ ทำแบบทดสอบ หรือการถาม - ตอบ					
38.	ครูให้นักศึกษาประเมินผลงานของตนเองเช่น การให้คะแนน การ วิวิจารณ์ ตนเองอย่างสม่ำเสมอ					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับปฏิบัติ				
		1	2	3	4	5
39.	ครูให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการสอนของครูเป็นระยะ ๆ โดยให้ตอบแบบสอบถามที่ครูทำขึ้น					
40.	ครูให้นักศึกษา แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการสอนของครูเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม					

ตอนที่ 3

คำชี้แจง

นักศึกษาผู้ใหญ่มักมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูอย่างไร โปรดเขียนรายละเอียดลงในช่องว่าง

1. ความคิดเห็น

1.1 การใช้เทคนิคการสอน ของครู

.....

.....

.....

1.2 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของนักศึกษา

.....

.....

.....

1.3 คุณลักษณะ หรือ อุปนิสัยทั่ว ๆ ไปของครูผู้สอน

.....

.....

.....

1.4 ความคิดเห็นอื่น ๆ

.....

.....

.....

2.ข้อเสนอแนะ

2.1 การใช้เทคนิคการสอน ของครู

.....

.....

.....

2.2 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของนักศึกษา

.....

.....

.....

2.3 คุณลักษณะ หรือ อุปนิสัยทั่ว ๆ ไปของครูผู้สอน

.....

.....

.....

2.4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

(นายประจักษ์ เชื้อเมืองพาน)

ผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายประจักษ์ เชื้อเมืองพาน	
เกิดวันที่	7 เดือน สิงหาคม	พุทธศักราช 2495
สถานที่เกิด	อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย	
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	70/51 ถ.สายบางแวก ต.บางแวก เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร	
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ 2 ระดับ 7	
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคม กรมสามัญ ศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร	
ประวัติการศึกษา		
พ.ศ. 2509	ป.6	โรงเรียนปทุมอินทราราษฎร์อุปถัมภ์ จ.เชียงราย
พ.ศ. 2512	ม.ศ.3	โรงเรียนศิริมาตย์เทวี จ.เชียงราย
พ.ศ. 2517	ป.กศ.สูง	วิทยาลัยครูเชียงใหม่ จ.เชียงใหม่
พ.ศ. 2520	ค.บ.	วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2541	กศ.ม.	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร

ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ
แบบชั้นเรียน ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 2
ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู

บทคัดย่อ
ของ
ประจักษ์ เชื้อเมืองพาน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
กุมภาพันธ์ 2541

บทคัดย่อ

จุดมุ่งหมายของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบความคิดเห็นของ นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร 2 ทั้ง 3 ด้าน คือด้านพฤติกรรมส่วนตัว ด้านการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน และด้านการประเมินผลการเรียน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาผู้ใหญ่ จำนวน 80 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบเป็น หน่วย (Unit Sampling) โดยการสุ่มโรงเรียนมา 2 โรงเรียน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย ได้แก่ โรงเรียนผู้ใหญ่สามเสนวิทยาลัยและโรงเรียนผู้ใหญ่สวนกุหลาบวิทยาลัยและสุ่มตัวอย่าง ห้องเรียนจากโรงเรียนละ 1 ห้องเรียน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย ในศูนย์การศึกษานอกโรง เรียนกรุงเทพมหานคร 2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม มาตรฐานส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความถี่ และการทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test)

ผลการศึกษาพบดังต่อไปนี้

1. นักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครู เมื่อพิจารณาโดยรวมทุกด้าน พบว่ามีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.25$) คือด้านพฤติกรรมส่วนตัว ($\bar{x} = 3.40$) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.10$) และด้านการประเมิน ผลการเรียน ($\bar{x} = 3.31$)

2. เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรม การสอนของครู จำแนกตามเพศ อายุ และอาชีพในปัจจุบัน ปรากฏผลดังนี้

- 2.1 นักศึกษาผู้ใหญ่เพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นที่มีต่อพฤติกรรม การสอนของครู โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นราย ด้านก็พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อีกเช่นกัน

- 2.2 นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี และอายุสูงกว่า 20 ปี มีความคิด เห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครู โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่าทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อีกเช่นกัน

2.3 นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพงานประจำ อาชีพค้าขาย อาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพอื่น ๆ มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครู โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาแต่ละอาชีพ พบว่านักศึกษาที่มีอาชีพค้าขาย มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครู โดยรวมแตกต่างจากนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพงานประจำ อาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู ตามรายด้านพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูด้านพฤติกรรมส่วนตัว ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียนแตกต่างกัน โดยนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มี อาชีพค้าขายมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูสูงกว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพงานประจำ อาชีพรับจ้างทั่วไปและอาชีพอื่นๆ

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ นักศึกษาศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อพฤติกรรมการสอน ด้านการใช้เทคนิคการสอนของครูพบว่าครูส่วนมากสอนโดยไม่เคร่งเครียด มีมุขตลกสอดแทรกเสมอ และเป็นวิธีการสอนแบบบรรยายเป็นส่วนใหญ่ ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของนักศึกษา พบว่านักศึกษาผู้ใหญ่ส่วนมาก มีความคิดเห็นว่าครูให้อิสระในการแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี ส่วนด้านคุณลักษณะหรืออุปนิสัยต่างๆ ไปของครูผู้สอน พบว่าครูส่วนใหญ่เป็นผู้ใจดี ให้ความเป็นกันเอง แต่งกายสุภาพเรียบร้อย และมีกิริยาสุภาพเรียบร้อยดี ส่วนด้านข้อเสนอแนะ นักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นเสนอแนะว่า ครูควรสอน โดยการอธิบายอย่างช้าๆ ให้ชัดเจนมากขึ้น ครูควรให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นแบบกลุ่มบ่อยครั้งมากขึ้น และครูควรมีเวลาให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาอย่างใกล้ชิด

OPINIONS OF THE ADULT STUDENTS TOWARDS THE UPPER SECONDARY
SCHOOL TEACHERS' TEACHING BEHAVIORS , GENERAL EDUCATION
THROUGH CLASSROOM ATTENDANCE, AT BANGKOK NON-FORMAL
EDUCATION CENTERS, REGION 2

AN ABSTRACT

BY

PRAJAK CHUAMUANGPHAN

**Presented in partial fulfillment of the requirement for
Master of Education Degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University**

February 1998

The purposes of this study were to investigate and compare the adult students' opinions towards the teachers' teaching behaviors at Bangkok Non-formal Education centers, Region 2 in three aspects that were personal behaviors, instructional activities and evaluation.

The subjects of this study were 80 adult students selected by unit sampling technique by randomly selecting two schools. The two schools were Samsen College Adult Education and Suan Kularb College. One adult class was selected from each school. The research instrument for data collection was the rating scale questionnaires. In analysis of data, techniques used were percentage, means, standard deviation, the t-test and F-test.

The results came out as follows:

1 The adult students' opinions towards the teachers' teaching behaviors when considering all aspects were on average levels ($\bar{X}=3.25$) which were personal behaviors($\bar{X}=3.40$), instructional activities ($\bar{X}=3.10$), and evaluation($\bar{X}=3.31$).

2 When considering the students' opinions towards the teachers' teaching behaviors according to sex, age, and present careers, it was found that :

2.1 the adult students' opinions according to sex(male,female) towards the teachers' teaching behaviors as a whole were not statistically different and when considering each aspect, it was found that there was not statistically different.

2.2 Under 20 years of age and above 20 years of age groups of adult students' opinions towards the teachers' teaching behaviors were not statistically significant and when considering each aspect, it was found that there was no statistically significant difference.

2.3 The adult students' opinions towards the teachers' teaching behaviors were differentiated by occupations. It was found

that there was no statistically significant difference at .05 level and when considering each job, it was found that the opinions of the adult students who worked in occupation such as trade towards the teachers' teaching behaviors were statistically significant, different from the adult students who worked in occupation such as office work, lower paid work at .05 level.

3 Opinions and Suggestions: The adult students' opinions and suggestions towards the teaching techniques of the teachers, it was found that most of the teachers taught without seriousness, always made jokes and the teachers used the lecture techniques mostly. In the students' participation in the instructional activities, it was found that most of the adult students thought that their teachers let them freely express their opinions. In the opinions concerning teachers' characteristics, it was seen that the teachers were kind, and friendly, dressed properly and polite. and had good manners. The adult students suggested that the teachers should explain their subjects more slowly and more clearly. The teachers should arrange group discussions more often and the teachers should give more time for advising to the students.